

دو یار دیرین

نگاهی به روابط امام خمینی و آیت‌الله العظمی مرعشی

علی رفیعی علام روشنی

روایتی از آیت‌الله مرعشی موجود است که تاریخ کتابت آن باز می‌گردد به سال ۱۳۴۸ ق / ۱۹۲۹ م؛ یعنی پنج سال پس از ورود ایشان به قم. از متن این اجازه به خوبی عمق این دوستی و صمیمیت آشکار است.

آیت‌الله مرعشی در این اجازه روایتی که به امام خمینی داده است، با بهترین القاب و عنوانین علمی از ایشان یاد کرده است، و سپس اجازه روایتی مهمی به ایشان داده است، که از همین صفحه موجود، به روشنی برمی‌آید که اجازه‌ای مفصل بوده است و متأسفانه اکنون فقط همین یک صفحه از طرف حضرت حجت‌الاسلام و المسلمين جناب آقای دکتر حاج سید محمود مرعشی نجفی در اختیار این جانب قرار گرفته است. امید این که در آینده‌ای نزدیک، صفحات دیگر این اجازه نیز یافت شود و بتوانیم

آن را در دسترس همگان قرار دهیم.
نکاتی که از این یک صفحه اجازه روایتی برمی‌آید، به این شرح است:

۱. حضرت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی در ۳۳ سالگی این اجازه را به امام خمینی داده است. این مطلب نشانه‌آن است که ایشان در آن سن، از نظر موقعیت علمی و جایگاه فقهی و حدیثی، در مرتبه‌ای قرار داشته که مقبول شخصیت‌های بزرگ حوزه علمیه قم، از جمله امام خمینی، قرار گرفته است،

پیشینه آشنایی حضرت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی (ره) و حضرت آیت‌الله العظمی امام خمینی (ره)، به سالیانی دور باز می‌گردد. اگر این آشنایی پیش از مهاجرت آیت‌الله مرعشی از نجف اشرف به قم نباشد، قطعاً پس از ورود ایشان در سال ۱۳۴۳ ق / ۱۹۲۴ م به قم و سکونت دائمی در این شهر است. این آشنایی، رفته به دوستی‌ای عمیق تبدیل گردید؛ چنان‌که از نامه‌های مبادله شده بین این دو مرجع بزرگ نیز به خوبی برمی‌آید. اما مهمتر این که اکنون یک اجازه

این صفات و ویژگیها به ایشان نسبت داده نمی‌شد.

۵. اختلاف سن آیت‌الله مرعشی و امام خمینی تنها پنج سال بود. این امر، موجب نزدیک بودن افق فکری آنان به یکدیگر بوده است. بعدها نیز ثابت شد که این دو عالم بزرگوار در تمام دوران مبارزات سیاسی و اجتماعی، دوشادوش هم حرکت می‌کردند، و هیچ‌گاه از هم جدا نشدند. نامه‌ها و تلگرافهایی که میان آنان رد و بدل شد، و اطلاعیه‌هایی که صادر کردند، گواه روشن این مدعایند.

۶. این اجازه تاکنون نه تنها در هیچ‌جا چاپ نشده، بلکه سخنی هم از آن به میان نیامده است. امیدواریم که سایر صفحات این اجازه نیز منتشر شود، تا همگان از آن اطلاع یابند. تقارن انتشار این اجازه را همراه با نامه‌ها و تلگرافهای این دو مرجع، به فال نیک‌گرفته و امیدواریم که اگر از ارتباط بین این دو مرجع بزرگ، اسناد، نامه، تلگراف، عکس و مدرکی در اختیار عالمان و بزرگان است، برای کتابخانه بزرگ آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی ارسال کنند، تا ضمن نگهداری آن اسناد و مدارک، به نام خود آنان در میراث شهاب یا یادنامه آیت‌الله مرعشی، و یا در زندگینامه تفصیلی آیت‌الله مرعشی منتشر گردد.

۷. چون این اجازه اولین بار است که منتشر می‌شود، شایسته دیدیم آن را استنساخ و حروفچینی کنیم و پیش از نامه‌ها و تلگرافها قرار داده و همراه با عکس اصل اجازه منتشر نماییم؛ تا بدین‌وسیله، در سالگرد آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی (ره) و سالگرد امام خمینی (ره) - که امسال به نام آن پیر فرزانه نامگذاری شده است - یاد و خاطره این دو مرجع عظیم‌الثأں را گرامی بداریم، و ارتباط صمیمی و دیرینه این دو دوست را متنذکر شویم.

بسم الله الرحمن الرحيم

الإجازة الوجيبة للدّرّة الفاخرة العزيزة

۱۳۴۸

الحمد لله الذي جعل العلم علمًا للهدي و نجاة من موبقات
الردى و الصلوة و السلام على نبى الرحمة، الصادع بالامر بعد
الفترة الباقى امره الى يوم الكره و على آل الكرام و اصحابه

لذا از ایشان تقاضای اجازه نقل حدیث کرده است. نکته گفتنی آن است که معمولاً اجازه نقل حدیث و روایت، براساس سنت رایج میان علماء و بزرگان اسلام و شیعه، معمولاً در سن کهولت به دیگران داده می‌شده است، زیرا این سن، غالباً دوره پختگی علمی است، و اگر اجازه‌ای پیش از این دوره صادر شده باشد، نشانه موقعیت علمی مجیز و مقبولیت وی در میان عالمان و بزرگان جهان اسلام است.

۲. محدثان و بزرگان، اهتمام ویژه‌ای به نقل حدیث داشته‌اند. از این‌رو، هیچ‌گاه بدون اجازه شیوخ و استادان خویش، مجاز به نقل حدیث نبوده‌اند. آیت‌الله مرعشی به این موضوع بسیار اهمیت می‌داد؛ تا آن‌جا که در طول دوران زندگی خویش، همیشه مترصد بود که برای نقل حدیث، از بزرگان، شیوخ روایتی، محدثان و علماء اسلام، اجازه نقل حدیث بگیرد. از سوی دیگر، خود نیز به عالمانی که شایستگی و امانتداری آنها را احراز کرده بود، اجازه روایتی می‌داد؛ تا این سنت حسنه پابرجا بماند، و افراد بدون داشتن شایستگی و بی‌اجازه، به نقل حدیث و روایت اخبار نپردازند، و دست به تحریف و تصحیف اخبار نزنند.

۳. این اجازه نشان می‌دهد که از همان زمان ورود آیت‌الله مرعشی به قم، مقام و موقعیت علمی وی برای بزرگان حوزه محرز شده بود، و همگان، دانش، و ثافت و امانتداری وی را باور داشتند، و در محافل و مجالس علمی و نزد عالمان و محدثان و استادان حوزه زبانزد بود؛ تا آن‌جا که میان ایشان و بسیاری از بزرگان حوزه دوستی و ارتباط و صمیمیت برقرار شد؛ از جمله: میان ایشان و امام خمینی ارتباط تنگاتنگی به وجود آمد، و این ارتباط و دوستی ادامه یافت و روزبه روز ژرفتر گردید. از این رهگذر بود که حضرت امام خمینی از ایشان اجازه روایتی دریافت کرد.

۴. از القاب و عنوانین و صفاتی که در آغاز این اجازه آمده، روشن می‌شود که حضرت امام خمینی، که در آن زمان ۲۸ سال داشته است، دارای چنان موقعیت ممتاز و برجسته علمی بوده که آیت‌الله مرعشی وی را در ردیف کسانی قرار داده که شایستگی این القاب و عنوانین را داشته است؛ و گرنه

میراث شهاب

والادب وسائر ما صنف واللّف في الاسلام، من زبر المتقدين وصحف المتأخرین، سیما الجوامع المشتهرة في هذه الاعصار، اشتهر الشّمس في رابعة النّهار، اعني الكافی والفقیہ والتّهذیب والاستبصار والوافی والوسائل وبحار الانوار وما بز مني من براع مشایخ العظام واساتید الفخام، مع ما بزته في قالب التأليف وصاغيته في بوته التصنيف ككتاب مسارح الافکار تحشیة على مطروح الانظار، المشهور بتقریرات الشیخ - قدہ - ومصباح الهدایة الى مقاصد الكفاية في زهاء مجلدین؛ والمعوّل في امر المطول؛ ورفع الغاشیة عن وجه الحاشیة حاشیة المولی عبد الله البیزدی؛ و الشّائقون النعمانیة في السادة الخلیفة سلطانیة؛ وكتاب نسمی الصبا يجري مجری الكشكوك ويحدو حدو المخلة؛ ومشجرات التسب وغيرها من مقوّراتی و مسموّاتی و تصانیف والدی العلامہ - اجزل اللہ اکرامہ - بحق روایتی عن مشایخی الكرام، اساطین الاسلام و آیات اللہ بین الانام وفقهاء اهل البيت - عليهم السلام - والمصابیح الهدایة في

در میان یادداشتھای که میان آیت اللہ العظمی مرعشی و امام خمینی ردوبد شده، اخیراً جوایه‌ای یافت شده که برادر عزیزم جناب آقای دکتر مرعشی نجفی، در اختیارم قرار دادند، تا زینت بخش این نامه‌ها گردد. این یادداشت، پاسخ آیت اللہ مرعشی به پرسش امام خمینی، در باره اخوان‌الصفا است، و اتفاقاً تاریخ این جوایه، درست همان سال صدور اجازه است، ولی پس از صدور اجازه نوشته شده است، زیرا در پایان این پاسخ، آیت اللہ مرعشی از امام می خواهد که این جوایه را به آن اجازه ملحق نماید: «وارجو من حضرتھا الحق هذه الورقة بتلك الاجازة، اذ هي من سوانح عمرى و ثمار ما انقضی من دھرى، مغتنمة عندي، جلیلة لدی». در این جوابیه نیز آیت اللہ مرعشی صفات، القاب و عنوانی که برای حضرت امام خمینی (ره) به کار برده، بسیار قابل تأمل، و نشانه عمق شناختی است که این دو دوست از یکدیگر داشته‌اند. در حقیقت این جوابیه دو نکته اساسی را روشن می‌سازد:

۱. ناخواناست.

الفخام الذين بذلوا مهجهم لتهذیب الاحکام لا ولی الاستبصار، فكان کافیاً لمن لا يحضره الفقيه في الامصار و لعنة اللہ على اعدائهم و محاة شرعهم بای دثار و شعار.

و بعد فقد استجازنى الاخ المکرم و المولی المعظم شمس فلك السيادة و بدر سماء السعادة، الحسیب النسب و الادب الاریب، العالم، الحبر، الماهر، جامع المحاسن والمفاجر، وارث المجد، کابرًا عن کابر، البالغ من الجلاله نصایها، و المالک من البالله رقابها، مجمع بحری العلی و الكراة، مطلع بدری السخا

الاجازة الوجهة للمرأة

المختصر

عبد الرحمن الجم العزیز
١٣٤٨

المرأة التي حصلت على القدر وعما من مررت بها في المصلحة والضرر العالى والمراعاة المأمور إلى الله ولهم حكم العقول والذكاء بل لا يهم لهن تهذيب الخطاب لكن تحرير ما كان من المقصود والنیت والإصرار لعنة افتخار العقول بجهلها فهم بأبي ما زل عذر تلقيه مقدمة مجاهدة
الآخر للرجل على العقول وبيان ذلك ليس بالشيء السهل لكن العار على النساء
الذى لا يلبى بالعقل ولا يتصدى لها العقول فلما نظرت إلى العقول كراس
البلوغ من الحالات زانها بالآدلة العذريات التي تلقاها بغيرها من العقول والكلام
بهم السخا العلیه سلام اللهم آمين اللهم آمين أصلح العوالم
السلام على الرّبِّ الرحيم
صحتي الصنف المتمكّن
الصطنعى يحيى بن نافعاني حسنة اللهم اذ وفينا العولى والروبي
العناد لا يغفر الله اصحابها انتقم لهم واجزئهم بذنبهم واصحوا اصحابهم والادب
جيئنا بمحنة رؤبة رجاحتها تربى على محبته وافتقاره اصحابه واصحوا التائرين بالعلم
ما زلنا مستلذذة بالسلوى وبالتدبر واصحوا التائرين بالعلم
الشرارة ذرر العصافير تهانىءكم في رفع العهود عنكم في المفترى بهم
فلا تصلحون العقول بالليل والنهار بدارين من زرعكم على العلوم
لائحة العظام والرثى في الالائف واصحوا قبورهم في المروي
كتبه انت تخدمونها في ذلك الظل الطلق فتعودوا العصافير
صباح العبرات تلذذون في ذلك الظل الطلق فتعودوا العصافير
من بخلكم بالكتاب والخطب والمواعظ والكتاب والخطب
الليل طلاق العقول بالليل والنهار بدارين من زرعكم على العصافير
وتبتلي النّساء من مهاراتهن سمعاً وسماعاً وسماعاً اللهم آمين اللهم آمين
اجزئ افتخارهم بجهلها عن انجي الكلم المأين اللهم آمين اللهم آمين

و الشهامة، مصباح الظلام، ثقة الاسلام، الوفى الصّفى، التّقى الاّواه: السيد آقا روح اللہ بن المرحوم السيد مصطفی الحسینی الهندی المصطفوی الخمینی الجرفادقانی - حقّ اللہ آماله وكثير في العلماء امثاله - رواية الاخبار المرويّة عن السادة الاطهار، فاستخرت لله و اجزت له أن يروي عنّي جميع ما صحت لى روايته و جازت اجازته من كتب الحديث و الفقه و الاصولين

بسیمیه فمات هنارک، الی آخر ما افاد.
 الثاني: یشتمل على ثلاثین رسالت و لم یحضرنى الان اسم مؤلفه، اذ انی بعيد العهد به و قاطن بوادی غیر ذی ذرع لا توجد مکتبة تشتمل على کتب التراجم و التییر المعتمدة و لسیدنا المراجعة الى کتاب کشف الظنون عن اسامی الكتب والفنون، للکاتب الجلیی، المتوفی [۱۰۶۷ م] و کتاب کشف الحجب والاستار عن وجه الكتب والاسفار، للسید اعجاز حسین الهندي و کتاب الذریعة الى تصانیف الشیعه.

هذا ما عندنا من الاطلاع به و ارجو مزيد الخبرة لکى تتضح الحال و التمس منه الدعاء في مظان الاستجابة. و السلام خیر ختام.

عقد ییده الخاسرة الوزیرة، شهاب‌الدین النجفی الحسینی الحسنی - عفی اللہ عنہ - لیلة السبت عشر بقین من شهر جمادی الاولی سنة ۱۳۴۸ ببلدة قم، صانها اللہ عن الشر.

و ارجو من حضره الحق هذه الورقة بتلک الاجازة، اذ هي من سوانح عمری و ثمار ما انقضی من دهری، مفتمنة عندي، جلیلۃ لدی و اسئلۃ اللہ التوفیق والرحمة، انه ولی ذلک. دوستی این دو عالم فرزانه، از آن پس رنگ و شکل تازه‌ای یافت و به نوعی آشنايی کامل و همه‌جانبه از عقاید، افکار و دیدگاههای اجتماعی و سیاسی انجامید، که جلوه‌های آن را در اطلاعیه‌ها، نامه‌ها و تلگرافهای آنان که در پشتیبانی از یکدیگر صادر کرده و نوشته‌اند، مشاهده می‌کنیم.

در جریان نهضت پانزده خرداد، هنگامی که امام خمینی آگاهانه و مسئولانه بر ضد رژیم پهلوی قیام کرد و دستگیر شد، آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی شدیداً از ایشان دفاع کرد و با اطلاعیه‌های پیاپی، مواضع ایشان را تأیید کرد. از جمله: به نامه‌گروهی از اصناف و تجار تهران درباره مقام علمی و تقوایی حضرت امام خمینی چنین پاسخ داد:

بسم الله الرحمن الرحيم

عرض می‌شود، چنانچه کراراً سؤال شده و جوابی که داده شده است، بدین قرار می‌باشد:
 مقام علمی و تقوایی معظم له، بحمد الله و الملة، کاملاً محرز و شأن ایشان اجل از این است که مورد سؤال واقع شود.

۱. امام خمینی درست در همان زمان به مطالعات عمیق فلسفی و کلامی اشتغال داشته است؛
۲. از موقعیت و آگاهی کتابشناختی و تاریخی آیت‌الله مرعشی نجفی شناخت درست و دقیقی داشته است. این جوابیه نیز نخستین بار است که منتشر می‌گردد. به امید آن که برای جویندگان حقیقت و طالبان علم و فرهنگ دوستان مفید واقع شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله على نواله و الصّلواة على رسوله. و بعد فقد سألني المولى الجليل و الحبر النبیل، الجوهرة المصنوعة و الدرّة المكونة، مقدم اهل الکمال و الحجی، نبراس اصحاب الجلال و العلي، اخی فی سبیل الله، السید آقا روح الله الحسینی الحمینی - دامت برکاته - عن کتاب اخوان آصفا و مؤلفه، فاجابت مسئوله، راجیاً وجه اللطیف الخبر و اقول ان اخوان الصفا اسم لكتایین:

الاول: تأليف السید احمد بن عبدالله بن محمد بن اسماعیل بن الصادق - عليه السلام - و هي عبارة عن ۵۲ رسالة. نص على ذلك جمّ غير من علماء التراجم و الحديث و الفلسفة؛ منهم: المولى اشرف على بن عبد العالی، من اعیان الهند بقوله: و كان المؤمن العباسی، لـتا مات الرضا علیہما السلام ظن ان الامر انقطع اليه و نـال غرضه و لم یعلم ان الارض ممتلئة من ذریة رسول الله علیہما السلام نقی المؤمن بعد موت الرضا علیہما السلام يمیل الناس عن الشّریعة و يحرصهم على علوم الفلسفة و يبطل الفقه و علوم القرآن، حتى قال: بخلق القرآن. فالـف السید الجلیل العـلامـة الغـطـرـیـف و الفـاضـلـ العـرـیـفـ، السید احمد بن عبدالله بن محمد بن اسماعیل بن الـامـامـ الـهمـامـ، مولـينا الصـادـق علـیـہـماـ السـلامـ کـتابـاً يـشـتمـلـ عـلـیـ نحوـ منـ خـمـسـينـ وـ اـثـنـيـنـ رسـائـلـ وـ جـمـعـ فـیـهاـ منـ العـلـومـ وـ الـحـکـمـ وـ الـمـعـارـفـ الـاـلـهـیـةـ وـ الـفـلـسـفـیـةـ وـ الشـرـعـیـةـ، فـحـینـ وـ قـعـ عـینـ النـاسـ عـلـیـ هـذـهـ الرـسـائـلـ، رـفـعـتـ الـیـ المـأـمـونـ فـلـمـ آنـهـ ماـ رـامـهـ منـ قـطـعـ حـبـ الـامـامـةـ لـاـ يـكـونـ وـ اـزـادـ اـحـمدـ فـیـ التـرـ وـ الـخـفـیـةـ بـعـدـ انـ ظـهـرـتـ عـنـهـ الرـسـائـلـ وـ قـوـیـتـ اـمـورـ الشـرـیـعـةـ اـیـامـ السـیدـ اـحـمدـ وـ کـانـ اـحـمدـ يـتـقـلـ تـارـیـهـ الـکـوـفـةـ اوـ الـدـیـلـمـ وـ تـارـیـهـ الـلـمـمـ الـاوـیـلـیـ سـلـمـیـ اوـالـیـ عـسـکـرـ فـظـهـرـ بـزـیـ التـسـجـارـ، ثـمـ آنـهـ مـرـضـ

میراث شهاب

بسم الله الرحمن الرحيم

چنانچه کراراً این جانب عقیده خود را اظهار کرده‌ام، باز هم به موجب این سؤال عرض می‌کنم: حضرت آیت الله آقای خمینی - دامت برکاته - که یکی از مراجع عالم تشیع هستند، از اساطین روحانیت اسلام و مفاخر عالم تشیع بوده. امید است خداوند متعال موجبات رفع نگرانیهای مسلمین و انجام منویات مقدسه روحانیت اسلام را فراهم فرماید.

قم / تیر ۱۳۴۲

شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی

این جلوه‌های دوستی آگاهانه و عمیق در همین موارد خلاصه نمی‌شود، بلکه قریب هفتاد سال ادامه می‌یابد؛ تا آن‌جا که تبلور این جلوه‌ها را در نامه‌ها، تلگرافها و اطلاعیه‌های فراوان و گوناگون به خوبی می‌توان مشاهده کرد. این تأییدها و پشتیبانیها، تا آخرین روزهای زندگی این دو دوست ادامه یافت.

بسیار روشن است که این تأییدها و پشتیبانیها، ناشی از مواضع برق هر دو طرف و شناخت و آگاهی ژرف آنان و مسئولیت دینی و فریضه الهی بوده است.

از نامه حضرت امام خمینی درباره کمک به گسترش کتابخانه بزرگ آیت الله العظمی مرعشی نجفی به نخست وزیر وقت، آقای مهندس موسوی، نیز این موضوع روشن می‌شود که این پشتیبانیها در مسیر حق و به نفع اسلام و مسلمین بوده است.

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای موسوی، نخست وزیر محترم - ایده الله تعالی -
کتابخانه حضرت آیت الله آقای نجفی مرعشی - دامت برکاته - از کتابخانه‌های کم‌نظری و شاید بتوان گفت بسیار نظری ایران است. کتب نفیس اعاظم شیعه و کتابهای منحصر به فرد و خطی آن از ذخائر فرهنگ غنی اسلام و ایران می‌باشد. از قرار اطلاع، مرکز حفاظت آنها به گونه‌ای نیست که کتابها مصون از خطر باشد، و محیط مطالعه برای مشتاقان کتاب بسیار کوچک است. جناب عالی موظف می‌باشد آنچه را که آن کتابخانه احتیاج دارد، به بهترین وجه فراهم آورید.

حضرت آیت الله خمینی - دامت برکاته - علاوه بر این که مدت مديدة در حوزه علمیه قم به تدریس و تهذیب طلاب محترم علوم دینیه اشتغال داشتند، بعد از رحلت آیت الله العظمی آقای بروجردی - اعلی الله مقامه الشریف - جداً با ما در ترویج دین مقدس و تشیید مبانی حقه اسلام تشریک مساعی داشتند.

اقدامات دینی و مجاهدات خداپسندانه این مرد بزرگ، بر احدی مخفی نبوده، و منظور نظر صاحب شرع انور می‌باشد. دشمنان دین و منافقین خیال می‌کنند با اشاعه بعضی از مطالب خلاف واقع و هتك و توهین از مقام شامخ علم و روحانیت می‌توانند بر پیکر مقدس اسلام ضربه‌ای وارد کنند؛ غافل از این‌که حقایق بر مردم روشن، ولی عصر - عجل الله تعالى فرجه الشريف - خود حامی دین و سلسلة جلیله روحانیت می‌باشد. هدف مشترک و مقدس عموم حضرات آیات عظام و مراجع شیعه، جز نشر تعالیم اسلامی و اجرای احکام و قوانین قرآن نبوده و نخواهد بود.

در خاتمه امید است خداوند قادر متعال، موجبات استخلاص حضرت آیت الله خمینی و سایر آیات عظام و حجج اسلام و خطباء کرام را فراهم آورده و به زودی چشم تمام مسلمین را به استخلاص ایشان روشن و منور فرماید.

قم، ۱۱ صفر المظفر ۱۳۸۳ / برابر ۱۲/۴/۱۳۴۲

شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی

در همین باره، گروهی از طلاب از ایشان چنین سؤال

کرده‌اند:

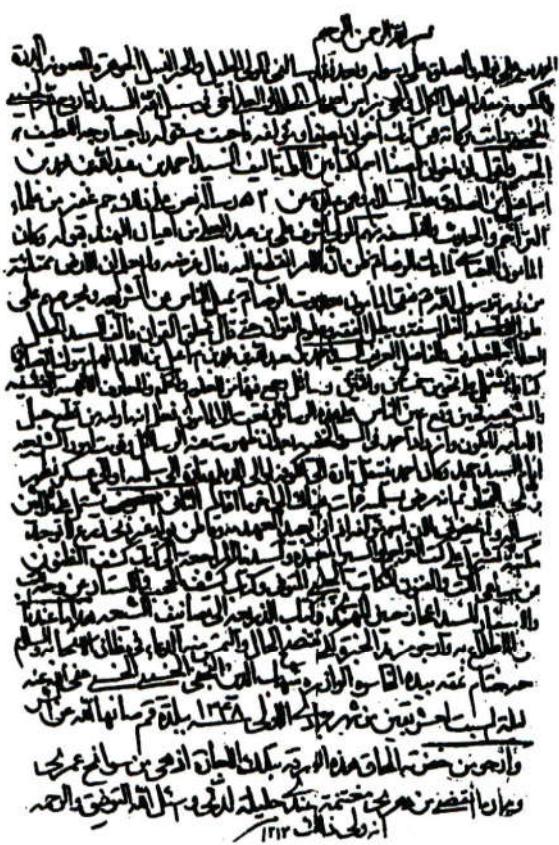
بسم الله الرحمن الرحيم

حضور مبارک حضرت آیت الله العظمی آقای سید شهاب الدین مرعشی نجفی - دامت برکاته -

گرچه شخصیت علمی و تقوایی و مقام شامخ حضرت آیت الله العظمی آقای خمینی - دامت برکاته - که یکی از مراجع تقلید عالی‌مقام تشیع هستند، بر مسلمانان ایران، بلکه مسلمانان جهان، پوشیده نیست، ولی مقتضی است عقیده خود را نسبت به معظم له اظهار فرماید.

جمعی از طلاب علوم دینی

به امام خمینی نوشته‌اند دسترس نداریم و در این‌باره هم امیدواریم که هر کسی از این نامه‌ها اطلاعی دارد، کتابخانه بزرگ آیت‌الله مرعشی و تولیت آن را باخبر سازد، تا در فرصت مناسب بتوان آنها را دسته‌بندی و منتشر ساخت. شماری از جواب نامه‌هایی که امام خمینی برای آیت‌الله مرعشی فرستاده، جزو اسناد زندگینامه ایشان موجود است، که برخی از آنها پیش از این در کتاب شهاب شریعت منتشر شده،

و برخی نیز قرار است در یادنامه آیت‌الله العظمی مرعشی همراه نامه‌های دیگر بزرگان، عالمان و فقیهان منتشر شود، و قصد داریم آنها را در کتابی مستقل با عنوان مکاتبات آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی نیز انتشار دهیم.

در این نوشتار نیز برآئیم نامه‌هایی که تا الان دریافت شده، و در حقیقت جوابهای امام خمینی به نامه‌های آیت‌الله مرعشی است، همراه تلگرافهای این دو عالم بزرگ، همراه با دو نامه امام خمینی به حضرت حجت‌الاسلام و المسلمین جناب آقای دکتر حاج سید محمود مرعشی نجفی و همچنین چندین نامه از

جناب حجت‌الاسلام آقای حاج سید محمود مرعشی نجفی - که خود از خبرگان و شایستگان در امر کتابشناسی و کتاب، و شناخت محیطی مناسب برای حفظ کتاب است - بهترین فردی است که می‌تواند شما را در این امر یاری دهد. ان شاء‌الله هرچه زودتر با ساخته شدن بنایی درخور اسلام و انقلاب و حوزه علمیه قم، قدمی مفید در راه رشد تعالیم اسلام برداشته شود.

روشن است آنچه در این زمینه ساخته می‌شود، اختیارش با حضرت آیت‌الله نجفی مرعشی و یا فردی است که ایشان تعین نمایند. توفيق جناب عالی را از خداوند متعال خواستارم. و السلام عليکم.

۶۷/۱۲/۲۴

روح‌الله‌الموسوي‌الخميني

پشتیبانی امام خمینی از آیت‌الله مرعشی و کتابخانه ایشان به همین جا خاتمه نیافت، بلکه ایشان کلیه اسناد و کتابهای شخصی خویش و حتی دستنوشته‌های تفسیری فرزند ارشد خود، آیت‌الله حاج آقا مصطفی خمینی، را نیز به کتابخانه اهدا کردن.

در میان اسناد اهدایی امام خمینی به کتابخانه، سند و قاله عقدنامه ایشان، که با خطی زیبا و سرلوحه‌ایی نفیس تهیه شده، به چشم می‌خورد، که جزو اسناد کتابخانه نگهداری می‌شود، و در گنجینه خطی کتابخانه، در معرض دید بازدیدکنندگان قرار دارد.

اما نامه‌ها و تلگرافها، چنان‌که اشاره کردیم، بسیار بوده است، زیرا سابقه آشایی میان این دو عالم بزرگ به سال ۱۳۴۳ ق باز می‌گردد، و مدت دوستی آنان بیش از شصت سال به طول انجامید، و در طی این سالها طبعاً نامه‌های فراوانی بین آنان رد و بدل شد.

نمی‌توان تعداد قطعی این نامه‌ها و تلگرافها و یادداشتها را بیان کرد، و متأسفانه بیشتر آنها از میان رفته است، ولی همانها که باقی مانده نیز کم نیستند. تأسف دیگر این که ما نامه‌های حضرت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی را فعلاً در اختیار نداریم، و جز چند تلگراف، به هیچ یک از نامه‌هایی که ایشان

میراث شهاب

روحانیون، مرجعی قرار داده است، تا چنین وانمود کند که مسلمان است و از خویش رفع اتهام بسی دینی کنند؛ چنان‌که دستور داده است در خارج عملیاتی به ظاهر ضدیهودی را نمایندگانش انجام دهنده، تا همدستی خود با اشغالگران قدس را پرده‌پوشی کند. همچنین در یکی از نامه‌های حاج آقا مصطفی خمینی مطلبی درباره عمق دوستی این دو مرجع به چشم می‌خورد و ایشان از این همه دوستی و صمیمیت که بین این دو مرجع وجود دارد، به شگفتی یاد می‌کنند.

همچنین در یکی از نامه‌های حضرت آیت‌الله پسندیده (ره)، برادر امام، اشارتی است به درگیریهای برخی از طلاب جوان در مسجد اعظم قم، که نزدیک بود بهانه‌ای به دست عوامل رژیم و مخالفان روحانیت بددهد، تا اداره حوزه علمیه قم را به دست گیرند، و بدین‌وسیله، حکومت پهلوی بهانه‌ای داشته باشد تا حوزه را زیر نظر اوقاف درآورد. ولی هوشیاری آیت‌الله پسندیده و آیت‌الله العظمی مرعشی و سایر مراجع بزرگ حوزه علمیه قم، مانع به انجام رسیدن این توطئه گردید. اینک متنهای در پی آورده می‌شود.

نامه‌ها

(۱)

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت مستطاب آیة الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته - به عرض محترم عالی می‌رساند، پس از عرض اخلاص و ارادت، مستدعی است شب یکشنبه، فردا شب، برای صرف شام، در منزل متعلق به خودتان تشریف فرمایند. موجب مزید تشکر است.

روح الله الموسوي الخميني

(۲)

پشت پاکت نامه:

ان شاء الله خدمت آیت الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته -

بسم الله الرحمن الرحيم

۱۸ شعبان المطعم

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم محترم که حاکمی از

آیت‌الله مرحوم حاج آقا مصطفی خمینی، فرزند ارشد امام، به آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی و یک نامه از مرحوم حجت‌الاسلام و المسلمين حاج احمد آقا خمینی به آیت‌الله مرعشی نجفی و دو نامه از حضرت آیت‌الله سید مرتضی پسندیده، برادر امام خمینی، به آیت‌الله مرعشی را مستشر نماییم، تا گوشاهایی از تاریخ معاصر ایران اسلامی و بخشی از دوره سیاسی و مبارزات حق طلبانه روحانیت و مراجع بزرگوار تشیع در ایران را برای نسل حاضر و آینده ثبت و ضبط کرده باشیم.

در میان جوابیه‌های امام خمینی، نامه‌ای وجود دارد که ایشان به آیت‌الله مرعشی نوشته است و ایشان را به صرف شام در منزل خویش دعوت کرده است. این خود نشان می‌دهد که این نامه مربوط به زمانی است که حضرت امام خمینی در قم زندگی می‌کردند و گویا مربوط به سالها پیش از تبعید حضرت امام خمینی به ترکیه و عراق است. بقیه نامه‌ها، که در حقیقت جوابیه هستند، همگی پس از تبعید ایشان به عراق است و در نجف اشرف کتابت شده‌اند، که نخستین آنها در ۱۸ شعبان المطعم ۱۳۸۴ برابر دوم دی ۱۳۴۳ نوشته شده، و آخرین نامه تاریخ دار، در ۲۹ محرم ۱۳۹۹، برابر نهم دی ۱۳۵۷، در پاریس، یعنی حدود دوازده روز پیش از ورود به ایران، کتابت شده است، و آخرین نامه، بی‌تاریخ است، که به احتمال قوی مربوط به پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران است.

چون متنهای این نامه‌ها بسیار روشن است، نیازی به بررسی ندارد، اما در میان نامه‌های آیت‌الله حاج آقا مصطفی خمینی، نامه‌ای است که از دسیسه‌های رژیم پهلوی در انهدام و ریشه کن ساختن اسلام در ایران خبر می‌دهد، و این که چگونه این رژیم با رژیم اشغالگران قدس همکاری نزدیکی بر ضد مسلمانان فلسطین آغاز کرده است. ولی وقتی این مسائل برای ملت مسلمان ایران روشن می‌شود و رژیم پهلوی متهم به کفر و الحاد و همدستی با اشغالگران قدس می‌گردد، رژیم پهلوی برای مسلمان جلوه دادن خود، برخی از روحانیون را در ایام حج به مکه معظمه اعزام کرده و در رأس این عده از

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم شریف که حاکی از سلامت وجود محترم و ابراز عواطف کریمه بود، موجب تشکر گردید. سلامت و سعادت جناب عالی را از خداوند تعالی خواستار است. بحمد الله حال این جانب خوب و هیچ جای نگرانی نیست. خداوند تعالی هرچه مقدار فرموده، صلاح است. از خداوند تعالی توفیق شکرگزاری را خواستار است. نیست. از خداوند تعالی توفیق شکرگزاری را خواستار است. مصطفی بحمد الله سلامت و به عرض سلام مصدع است.

و السلام عليکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

(۴)

پشت پاکت نامه:

حضرت آیة الله آقای نجفی - دامت برکاته -
بسم الله الرحمن الرحيم

لیلة ۱۹ ج/۱۹

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم محترم که مشعر بر سلامت وجود محترم بود و حاوی الطاف کریمه نسبت به این جانب بود، موجب تشکر گردید. سلامت و سعادت جناب عالی را از خداوند تعالی مسئلت می‌نماید. حالت این جانب و مصطفی، بحمد الله تعالی، خوب و سلامت است و به هیچ وجه نگرانی ندارم.

امید است خداوند تعالی به اسلام و مسلمین عزّت و عظمت عنایت فرماید. از جناب عالی، در مظان استجابت دعوات، استدعای دعای خیر برای حسن خاتمه دارم. مصطفی سلام تقدیم می‌دارد. خدمت جناب حجۃ‌الاسلام آقای فقیه - دامت افاضاته - سلام می‌رسانم. و السلام عليکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

(۵)

حضرت آیة الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته -

بسم الله الرحمن الرحيم

۸۵ جمادی الثانیة ۲۹

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم محترم، به وسیله آقازاده محترم - ایده الله تعالی - واصل و موجب تشکر گردید.

سلامت وجود شریف و حاوی مراتب محبت و مودت بود، موجب تشکر گردید. سلامت و سعادت جناب عالی را از خداوند تعالی خواستار است. بحمد الله حال این جانب خوب و هیچ جای نگرانی نیست. خداوند تعالی هرچه مقدار فرموده، صلاح است. از خداوند تعالی توفیق رضای به قضای الهی را خواستار است. سلامت و موفقیت آن جناب را از خداوند تعالی خواستار است. خدمت حضرت آقای فقیه و اصحاب گرامی آن حضرت سلام می‌رسانم و دعای حسن عاقبت را از همه خواستارم. و السلام عليکم و رحمة الله.

چند قوطی شیرینی مرحومتی، موجب تشکر است.

روح الله الموسوي الخميني

بسم الله الرحمن الرحيم

مرتبت کردار نیزه و جنگلی دار
مراتب محبت و دوست بو روزگار دارد و دارد
فی لر را زمزمه از فوت بیت بهت بجهه عالم ایام
غیر یعنی برگار نیزه فرازه از همه
زعم مفعع داشت زمزمه از رفیق فائز
دش را فوت بیت بیت دیگر نیزه
زمزمه از فوت بیت فرست هدایت
دیگر کاری از هرست عذر نیزه
جند وطن نیزه هرست عذر نیزه

(۳)

پشت پاکت نامه:

حضرت آیة الله آقای نجفی - دامت برکاته -

بسم الله الرحمن الرحيم

۸۵ صفر الخير

میراث شهاب

هستم. و السلام عليکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

(٧)

پشت پاکت نامه:

حضرت آية الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته -

بسمه تعالى

٨٥ شوال

به عرض عالی می رساند، مرقوم محترم که متضمن تقدیم از این جانب بود، موجب تشکر گردید. اخیراً شنیدم خدای نخواسته، فی الجمله، تقاضتی عارض است. از خداوند تعالی صحت و سلامت جناب عالی را خواستار است. از سلامت خودتان مطلع فرمایید. از آقازاده محترم، خطی دیروز واصل شد. ان شاء الله جواب را خواهم داد. عجالتاً سلام به ایشان موکول به لطف عالی است. مصطفی، بحمد الله، سلامت و دعا گوست. و السلام عليکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

(٨)

پشت پاکت نامه:

حضرت آية الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته -

بسمه تعالى

٦ ذی القعده ٨٥

به عرض عالی می رساند، مرقوم شریف، که حاکی از سلامت وجود مسعود بود، موجب تشکر گردید. سلامت و سعادت جناب عالی را از خداوند تعالی خواستار است.

چند روز قبل به وسیله مکتب استفسار از سلامت جناب عالی کردم؛ چون شنیده بودم خدای نخواسته تقاضت جزئی عارض است، لکن اخیراً که بعضی آقایان مشرف شدند، استفسار کردم، معلوم شد بحمد الله سلامت هستید و مطلبی نبوده. از جناب عالی، در مظان استجابت دعوات، ملتمنس دعای خیری هستم. و السلام عليکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

سلامت و سعادت جناب عالی را از خداوند تعالی خواستار است. حقاً باید از مسامعی جمیلۀ ملت محترم ایران و حضرات مراجع و علمای اعلام و افضل گرام حوزه‌های مقدسۀ علمیه، خصوص حوزه مقدسۀ قم، تشکر کنم، و از خداوند تعالی عظمت و عزت همه را خواستار شوم.

تشرف حقیر به اعتاب مقدسۀ ائمۀ اسلام، گرچه فوزی است عظیم، چه از لحاظ زیارت اعتاب مقدسۀ ائمۀ اسلام - علیهم الصلوات و السلام - و چه از لحاظ تشرف به حضور حضرات مراجع عظام و علمای اعلام و افضل گرام حوزه علمیه نجف اشرف و کربلای معلّا و دیگر اعتاب مقدسۀ، لکن اهمیت موقف در ایران، ایجاب می کند که در صورت رفع منع، از خدمتگزاری به ملت محترم و استقلال مملکت، به اسرع وقت مراجعت نموده، در غم و شادی ملت محترم ایران، عموماً، و حضرات اعلام، خصوصاً، شریک باشم.

امید است که حضرات فضلای عظام و مشتغلین حوزه‌های مقدسۀ علمیه، خصوصاً حوزه قم، کما فی السابق، به تحصیل علوم دینیه و ترویج دیانت مقدسه ادامه دهند، و هیچ‌گونه تزلزلی به خود راه ندهند. از خداوند تعالی توفيق و تأیید آنها، و عظمت اسلام و مسلمین را خواستارم. از جناب عالی، در مظان استجابت دعوات، امید دعای خیر برای حسن عاقبت خواستار است. و السلام عليکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

(٩)

پشت پاکت نامه:

حضرت آية الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته -

بسمه تعالى

شهر صیام ٨٥

به عرض شریف می رساند، مرقوم محترم که حاکی از سلامت مزاج مسعود بوده، موجب تشکر گردید. سلامت و سعادت جناب عالی را از خداوند تعالی خواستار است. این جانب، بحمد الله، سلامت، و امید است در تحت قبة مطهرة مولی، به وظایف دعا گویی برای کافة مسلمین، خصوصاً اهل علم، قیام کنم. از جناب عالی امید دعای خیر برای حسن عاقبت

و سعادت جناب عالی را از خداوند تعالی خواستار است.

این جانب، بحمد الله، سلامت هست. امید است موفق به دعای خیر برای آقایان - دامت تأییداتهم - باشم. از جناب عالی ملتمنس دعای خیر هستم. و السلام عليکم و رحمة الله.

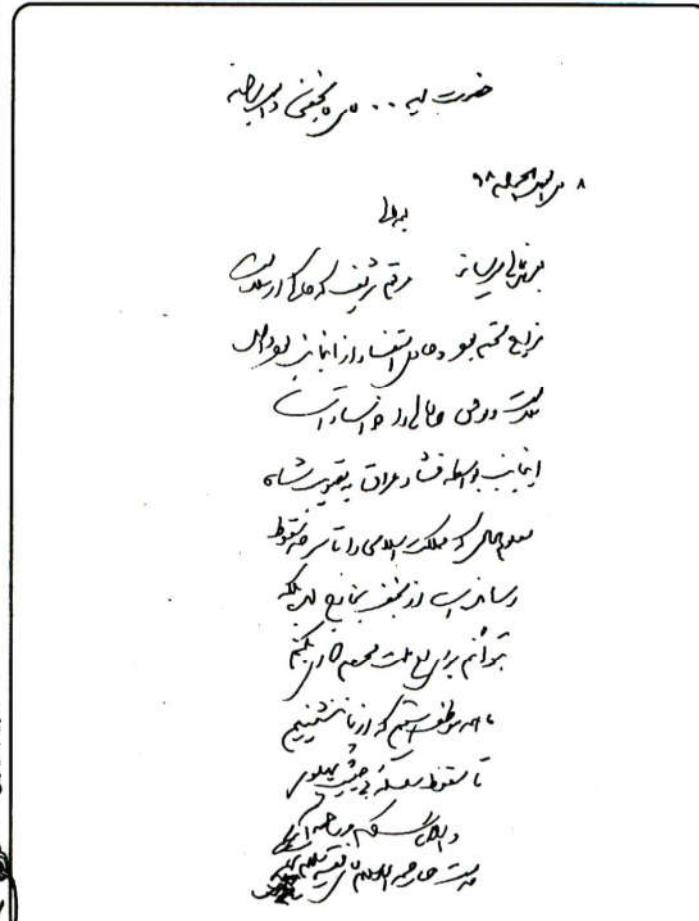
روح الله الموسوي الخميني

(۱۲)

پشت پاکت نامه:
حضرت آیة‌الله آقای آقا نجفی مرجعی
بسمه تعالی

۳ ربیع الثانی ۸۷

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم محترم واصل، سلامت و سعادت جناب عالی را از خداوند تعالی خواستار است.

اقدامات اخیر جناب عالی مورد تشکر. امید است خداوند تعالی ما را به وظيفة الهیه آشنا فرماید. عنایتی که راجع به کتابخانه فرمودید، مورد تشکر است. توفیق و سعادت جناب عالی

(۹)

پشت پاکت نامه:
حضرت آیة‌الله آقای آقا نجفی مرجعی
بسمه تعالی

۸۵ ذی القعدة

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم محترم که حاکی از سلامت وجود مسعود بود، موجب تشکر گردید. سلامت و سعادت جناب عالی را از خداوند تعالی خواستار است. رجاء آن دارم که در تحت قبة مطهره مولی الموالی - علیه السلام - موفق شوم به دعای خیر برای اسلام و مسلمین و عظمت حوزه‌های علمیه. از جناب عالی رجاء دعای خیر برای حسن عاقبت دارم. و السلام عليکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

(۱۰)

پشت پاکت نامه:
حضرت آیة‌الله آقای آقا نجفی مرجعی
بسمه تعالی

۳ ربیع الثانی ۸۶

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم شریف که حاکی از سلامت مزاج محترم بود، موجب تشکر گردید. سلامت و سعادت جناب عالی را از خداوند خواستار است. این جانب، بحمد الله، سلامت هستم، لکن از اوضاع ایران و قم رنج می‌برم. امید است خداوند تعالی امور را اصلاح فرماید و ما را موفق به خدمت و موجبات رضای خود فرماید. و السلام عليکم.

روح الله الموسوي الخميني

(۱۱)

پشت پاکت نامه:
حضرت آیة‌الله آقای آقا نجفی مرجعی
بسمه تعالی

۸۶/۲/چ

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم شریف که حاکی از سلامت مزاج محترم بود، موجب تشکر گردید. سلامت

میراث شهاب

(۱۵)

پشت پاکت نامه:

حضرت آیة‌الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته -

بسمه تعالیٰ

۹۰ ذی‌الحجہ ۲۵

به عرض عالی می‌رساند، از قرار مسموع برای عمل به بیمارستان تشریف برده‌اید و مژده بهبودی مقارن با اصل کسالت رسید. امید است ان شاء‌الله تعالیٰ به طبع رفع نقاوت شده باشد. از سلامت خودتان مطلع فرمایید.

به حسب قاعده بایستی با تلگراف استفسار از حال شریف نموده باشم، لکن چون تلگراف را ممکن است نرسانند، چنانچه تلگرافات آن‌جا را نوعاً نمی‌رسانند. در هر صورت سلامت جناب عالی را از خداوند تعالیٰ خواستار است.

و السلام عليکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

(۱۶)

پشت پاکت نامه:

حضرت آیة‌الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته -

بسمه تعالیٰ

۹۳/۱/۲۴

به عرض عالی می‌رساند، دو طغرا مرقوم محترم واصل، از تفقد جناب عالی متشرکم. این‌جانب، بحمد‌الله تعالیٰ، برخوردار از سلامت مزاجی هستم. امید است از نگرانی روحی نیز نازح شوم. از جناب عالی امید دعای خیر دارم. و السلام عليکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

(۱۷)

پشت پاکت نامه:

حضرت آیة‌الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته -

بسمه تعالیٰ

۹۷ شهر ذی‌الحجہ

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم شریف مبنی بر اظهار تسليت و عواطف شریقه، واصل، سلامت و سعادت

را خواهانم. این‌جانب، بحمد‌الله، سلامت، و از اوضاع جاریه، خصوصاً داخلی، متأثرم. و السلام عليکم و رحمة الله. روح الله الموسوي الخميني

(۱۳)

پشت پاکت نامه:

حضرت آیة‌الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته -

بسمه تعالیٰ

لیله ۱۳ شعبان ۸۷

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم محترم که حاکمی از سلامت مزاج شریف و حاوی تفقد از این‌جانب بود، موجب تشکر گردید. سلامت و توفیق و سعادت جناب عالی را خواستار است. علی‌الممکن نسبت به کتابخانه، که متعلق به خود جناب عالی است، تفقد فرمود. موجب تشکر است. از جناب عالی امید دعای خیر دارم. و السلام عليکم و رحمة الله. روح الله الموسوي الخميني

(۱۴)

حضرت آیة‌الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته -

بسمه تعالیٰ

۸۸ شعبان‌المعظم

مرقوم شریف، که حاکمی از سلامت مزاج محترم و حاوی تفقد از این‌جانب بود، موجب تشکر گردید. سلامت و سعادت جناب عالی را از خداوند تعالیٰ خواستار است.

این‌جانب، بحمد‌الله تعالیٰ، مزاجاً سلامت و با نگرانی از اوضاع عمومی و خصوصی آن‌نواحی به سر می‌برم. امید است خداوند تعالیٰ به الطاف کریمه خود، اصلاح حال عموم مسلمین و خصوص حوزه‌های علمیه را بفرماید. از جناب عالی امید دعای خیر برای عافیت و حسن عاقبت دارم. و السلام عليکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

الآن آقای فقیه اطلاع دادند که برای عمل، به مریضخانه تشریف برده‌اید. ان شاء‌الله تعالیٰ عمل به خیر و سلامت بوده است. از خداوند تعالیٰ عافیت جناب عالی را خواستارم. از سلامت خودتان مطلع فرمایید.

سلامت مزاج محترم و حاوی تفقد از این جانب بود، واصل و موجب تشکر گردید. سلامت و سعادت جناب عالی را از خداوند تعالی خواستار است. امید دعای خیر برای حسن عاقبت دارم. و السلام علیکم.

روح الله الموسوي الخميني

(۲۰)

پشت پاکت نامه:

حضرت آیة‌الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته -
بسمه تعالی

۹۸ ذی القعده الحرام

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم شریف که حاکی از سلامت مزاج محترم بود و حاوی استفسار از این جانب بود، واصل، سلامت و توفیق جناب عالی را خواستار است. این جانب به واسطه فشار عراق به تصویب شاه معلوم‌الحالی که مملکت اسلامی را تا سرحد سقوط رسانده است، از نجف به خارج آمده، بلکه بتوانم برای آن ملت محروم کاری بکنم. ما همه موظف هستیم که از پا نشینیم تا سقوط سلسله‌بی‌حیثیت پهلوی. و السلام علیکم و رحمة الله.

خدمت جناب حجۃ‌الاسلام آقای فقیه سلام می‌رسانم.

روح الله الموسوي الخميني

(۲۱)

پشت پاکت نامه:

حضرت آیة‌الله آقای آقا نجفی مرعشی - دامت برکاته -
بسمه تعالی

۹۸ ذی القعده

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم محترم مشعر بر سلامت مزاج شریف و حاوی تفقد از این جانب واصل، و موجب تشکر گردید. سلامت و سعادت جناب عالی را خواستار است. از جناب عالی امید دعای خیر برای حسن عاقبت دارم. و السلام علیکم و رحمة الله.

خدمت حضرت آقای فقیه و آقازاده‌های محترم سلام می‌رساند. سلامت همه را خواهانم.

روح الله الموسوي الخميني

جناب عالی را از خداوند تعالی خواستار است. امید دعای خیر برای حسن عاقبت دارم. امانتی واصل، و موجب تشکر شد.

چون به حسب اخبار از ایران، تلگرافات و مکتوبات از عموم طبقات و خصوص علمای اعلام و خطبای محترم - دامت تأییداتهم - در تفقد از این جانب ایصال شده است و نرسانده‌اند، از جناب عالی امید دارم امر فرمایید به حضرات ابلاغ تشکر نمایند، و چون تفصیلاً معلوم نیست، از عرض تشکر خصوصی معذورم، گرچه به نحو عموم وسیله نشریه‌ای اظهار تشکر شده است، لکن ممکن است آن هم نرسد. از جناب عالی امید دعای برای مسلمین و حوزه‌های علمیه دارم. و السلام علیکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

(۱۸)

پشت پاکت نامه:

حضرت آیة‌الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته -
بسمه تعالی

۹۸ صفر

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم شریف در تفقد از این جانب، موجب تشکر گردید. سلامت و سعادت جناب عالی را خواستار است. به طوری که ذکر شد، چشم جناب عالی ناراحتی دارد. از خداوند تعالی صحت و عافیت جناب عالی را خواهانم. این جانب از نظر مزاجی، بحمدالله تعالی، بد نیستم، لکن معلوم است از جهت ناراحتیهای روحی چه می‌گذرد. از خداوند تعالی اصلاح امور مسلمین را خواستارم. و السلام علیکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

(۱۹)

پشت پاکت نامه:

حضرت آیة‌الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته -
بسمه تعالی

۹۸ شهر صیام

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم شریف که حاکی از

میراث شاپ

حضرت امام خمینی (ره) مرحوم شریف

بیان

۹۹ محرم

مرحوم شریف که حاکی از مرض نجفی
و موجب تشرکر گردید. سلامت و سعادت جناب عالی را از
خداآوند تعالی خواستار است. این جانب دست به گریبان
ناراحتیهای هستم. از جناب عالی امید دعای خیر دارم.
و السلام علیکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

فرموده‌اید، قبلًا نیز در این باره تذکراتی داده بودند
و اطلاعاتی در این زمینه داشتم، و در مورد رفع این نگرانی
و مشکل، سفارشاتی نیز به مسئولین شده، و در فرستهای
بعدی نیز ان شاء الله تعالی تذکر داده خواهد شد. امید است در
موقع استجابت دعا، این جانب را فراموش ننمایید. و السلام
علیکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

تلگرافها

حضرت امام خمینی (ره) و آیت الله العظمی مرعشی
نجفی (ره) تلگرافهای فراوانی برای هم مخابره کرده‌اند، که
شماری از آنها اکنون موجود است، و تاریخ بیشتر آنها از

۱. آیت الله العظمی مرعشی نجفی، در طول زندگی خود، هیچ‌گاه به
مکه معظمه مشرف نشده‌اند. گویا حضرت امام خمینی احتراماً
ایشان را « حاج » خطاب کرده‌اند.

(۲۲)

پشت پاکت نامه:

حضرت آیة الله آقای آقا نجفی مرعشی - دامت برکاته -

بسمه تعالی

۹۸ ذی الحجه

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم شریف که حاکی از
سلامت مزاج محترم و حاوی تفقد از این جانب بود. واصل،
و موجب تشکر گردید. سلامت و سعادت جناب عالی را از
خداآوند تعالی خواستار است. این جانب دست به گریبان
ناراحتیهای هستم. از جناب عالی امید دعای خیر دارم.
و السلام علیکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

(۲۳)

پشت پاکت نامه:

حضرت آیة الله آقای آقا نجفی - دامت برکاته -

بسمه تعالی

۹۹ محرم

به عرض عالی می‌رساند، مرقوم شریف که حاکی از
سلامت وجود محترم و حاوی تفقد از این جانب بود، موجب
تشکر گردید. سلامت و سعادت جناب عالی را از خداوند
تعالی خواستار است. از جناب عالی امید دعای خیر دارم.
و السلام علیکم و رحمة الله.

روح الله الموسوي الخميني

پاریس

(۲۴)

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت آیة الله آقای حاج^۱ سید شهاب الدین مرعشی
نجفی - دامت برکاته -

۱۴۰۰ ذی حجه

مرقوم محترم، که حاکی از صحت مزاج شریف بود،
واصل گردید. از خدای تعالی ادامه توفیقات و سلامتی آن
حضرت را مسئلت دارم. درباره موضوعی که مرقوم

الخمينی
نشکر عوطفکم و نرجوا صحتکم.
(۴)

تلگرام امام خمینی به آیت‌الله العظمی مرجعی نجفی
ایران - قم
حضرت آیة‌الله آقای نجفی مرجعی - دامت برکاته -
ان شاء الله تعالى نتیجه مطلوبه در این سفر حاصل شده.
صحت مزاج شریف را خواستارم.
و السلام عليکم.

نجف اشرف
۱۳۵۵/۲/۱۶

الخمينی
(۵)

تلگرام آیت‌الله العظمی مرجعی به امام خمینی
پاریس
حضرت آیت‌الله خمینی - دامت برکاته -
از پیش آمد ناگوار نسبت به آن جناب که در اثر فشار
حکومت عراق مجبور به ترک آن کشور شده‌اید، فوق العاده
متاثر هستم. از خداوند کفايت مهمات مسئلت می‌شود.
ملتمس دعا.

قم / ۱۳۵۷/۷/۱۶
شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی
(۶)

تلگرام آیت‌الله العظمی مرجعی به
ژیسکاردستان درباره امام خمینی
پاریس

حضرت والری ژیسکاردستان، رئیس جمهوری فرانسه
بعد از تحیات وافر، میهمان محترمی به آن جناب و ملت
فرانسه وارد شده، و آن حضرت آیت‌الله خمینی - دامت
برکاته - می‌باشد، که از نظر جامعه روحانیت شیعه و ملت
مسلمان جهان، خاصه عالم تشیع، از احترام خاصی
برخوردارند. لذا جامعه روحانیت رجاء واثق دارد که
حضرت عالی و ملت نجیب فرانسه، میهمان نوازی را به حد
اعلا، به مرتبه کمال برسانید. موجب شادی ملت مسلمان ایران

زمان تبعید حضرت امام خمینی به ترکیه در سال
۱۳۶۳ ش / ۱۳۸۴ ق آغاز شده، و تا سال
۱۳۶۸ ش / ۱۴۱۰ ق ادامه یافته است. متن تلگرافها به این
شرح است:

(۱)

سمع تعالی
تلگرام حضرت آیت‌الله العظمی مرجعی به امام
خمینی در ترکیه

سری ۵

۴۴۳۹۱
۴۳/۸/۲۳

سفارت ایران در آنکارا
حضرت مستطاب آیت‌الله آقای خمینی - دامت برکاته -
تبعید آن جناب از طرف مصادر امور موجب تأثرات
عمیق حقیر و جامعه روحانیت و حوزه علمیه و ملت مسلمان
گردیده، به طوری که قلم عاجز از شرح آن است. انتظار
می‌رود که دولت همچوar، ترکیه، مقدم میهمان عالیقدر خود
را، که یکی از مراجع و شخصیت‌های بزرگ اسلامی می‌باشد،
محترم شمرده، و با تجلیل و تکریم از آن جناب، نام خود را
در میان علاقه‌مندان به علم و تقوای سربلند نماید. لازم
منصورین مؤیدین.

شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی

(۲)

تلگرام امام خمینی به آیت‌الله العظمی مرجعی نجفی
ایران - قم

حضرت آیت‌الله آقای نجفی - دامت برکاته -
از الطاف کریمه مشکرم. عظمت اسلام و مسلمین را از
خداوند تعالی خواستارم.

نجف اشرف ۱۳۴۴/۸/۵
الخمينی

(۳)

تلگرام امام خمینی به آیت‌الله العظمی مرجعی نجفی
ایران - قم

حضرت آیة‌الله السيد المرعشی النجفی - دامت برکاته -

میراث شهاب

آفایان ملازمین محترم هست. و السلام خیر خاتم.
قم / ۳۰ ربیع المولود ۱۳۹۹
شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی
(۸)

تلگرام آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی
تهران بسم تعالیٰ
حضور محترم رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی، حضرت
مستطاب آیت‌الله آقای خمینی - دامت برکاته - خبر
مسرتباخش بهبودی آن جناب و ترک بیمارستان قلب، شادی
و شعف زایدالوصفی در قلوب دوستان، خاصه این جانب،
برانگیخت، و این عیدی بزرگ را خداوند سبحان در آستانه
سال نو به ملت مسلمان ایران عطا فرمود. امید دارم جزئی
نقاهت سرکار نیز رفع، و به زودی به وطن مألف مراجعت
فرماید. و السلام عليکم و رحمة الله و برکاته.

قم / ۱۵ ربیع الثانی ۱۴۰۰
شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی
(۹)

پاسخ امام خمینی به آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی
بسم الله الرحمن الرحيم

قم

حضرت آیت‌الله مرعشی نجفی - دامت برکاته -
از وصول تلگراف محبت آمیز آن جانب، درمورد انتقال
این جانب از بیمارستان به منزل، متشرکم. سلامت و موفقیت
حضرت عالی را از خدای تعالیٰ خواستارم. و السلام عليکم
و رحمة الله و برکاته.

تهران / ۱۷ ربیع الثانی ۱۴۰۰
روح الله الموسوی الخمینی
(۱۰)

تلگرام آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی
به مناسبت بهبود امام و فرمان عفو عمومی
تهران بسم تعالیٰ

حضور محترم رهبر عظیم الشأن انقلاب اسلامی ایران،
حضرت مستطاب آیت‌الله آقای خمینی - دامت برکاته -

و جامعه روحانیت است.

قم / ۱۶ ربیع الثانی ۱۳۵۷
شهاب الدین مرعشی نجفی

۱۰ بهمن ۱۴۰۰

حضرت آیت‌الله مرعشی نجفی دامت برکاته

معتمد شد که نسبت زیارت تمیم و مردم از آنها بر
جهت پر کردند لیست مهد و مسجد و مساجد از اینها
آنچه بسیار زیارتی است مبارکه زیارت میرزا علی
حضرت آیت‌الله برسیم همین نسبت نمایند برکاته
کویر فخر می‌باشد عالم میز فضیل و میرزا علی
زیارتی اینجا در مسجد مبارکه زیارت می‌باشد
در مسجد مبارکه زیارت میرزا علی

سد: فتوی فرعی مادر مسکن با مردم زینت شد
حضرت آیت‌الله برسیم در مسجد اینجا نسبت دارد
در مسجد مبارکه زیارت میرزا علی

(۷)

تلگرام آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی
تهران بسم تعالیٰ

حضرت مستطاب آیت‌الله آقای خمینی - دامت افاضاته -
بعد از ابلاغ سلام و عرض تحيات وافره، خبر مسربخش
ورود آن جانب، پس از حدود پانزده سال تبعید و دوری از
وطن مألف، موجب خشنودی عموم مؤمنین، خاصه این جانب
گردید. امید است در ظل توجهات ولی عصر - عجل الله تعالى
فرجه الشريف - سرکار عالی را در راه پیشرفت اهداف عالیه
اسلامی، یش از پیش، موفق فرموده، و پیروزی نهایی نصیب
عموم ملت ایران بشود. در خاتمه انتظار دارد، پس از انجام
مقاصد مهمه، هرچه زودتر، به قسم مشرف شده و دوستان
و علاقه‌مندان را مسرور فرماید. ملتمنس دعا و ابلاغ سلام به

بعد از اهداء تحيات، با دریافت خبر مرتباً بخشنده بجهودی آن جناب، ضمن اظهار قدردانی از پیام به مورد عفو عمومی حضرت عالی، بدین‌وسیله، آغاز دو میان بهار آزادی جمهوری اسلامی ایران را به سرکار و عموم ملت مسلمان ایران تهنیت عرض می‌نماید. امیدوار است در این سال، مسلمین جهان، عموماً، و ملت ما، خصوصاً، در ظل توجهات حضرت ولی‌عصر - عجل الله تعالى فرجه الشریف - بیش از پیش، بر مشکلات کنونی خود فائق آمده و دست احباب و دشمنان اسلام، خاصه قدرتهای بزرگ شرق و غرب را از سرکشورهای اسلامی و مستضعفین جهان کوتاه بفرماید. بدیهی است رهنماوهای آن جناب همیشه راهگشای معضلات خواهد بود. در خاتمه با ابلاغ سلام مجدد و انتظار در مراجعت آن حضرت به وطن مأله، مخصوصاً مستدعی دعای خیر می‌باشم. و السلام عليکم و رحمة الله و برکاته.

قم / دوم جمادی الاول ۱۴۰۰

شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی

(۱۱)

پاسخ امام خمینی به آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت آیت‌الله آقای مرعشی نجفی - دامت برکاته -
تلگراف حضرت عالی در مورد قدردانی از فرمان عفو عمومی، واصل گردید. از این ابراز محبت شما متشرکم. امید است مسلمانان از ارشادات و راهنماییهای آن جناب بهره‌مند گردند. سلامت و موفقیت شما را از خداوند متعال مستثنا دارم. و السلام عليکم و رحمة الله.

تهران / ۱۳۵۹/۱/۶

روح الله الموسوي الخميني

(۱۲)

تلگرام تبریک آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی به مناسب قطع ارتباط با آمریکا

تهران بسمه تعالی

حضور محترم رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی ایران،
حضرت مستطاب آیت‌الله آقای خمینی - دامت برکاته العالیه -

۹۷ شهريور ۱۴

بجز این رساند مردم رئیس‌جمهور افغانستان و پresident پاکستان
میرست پادشاه فارس و مملکت افغانستان رئیس‌جمهور پاکستان
در این تقدیم طلب می‌نمایند که این رئیس‌جمهور رئیس‌جمهور افغانستان
و میرست پادشاه فارس و مملکت افغانستان رئیس‌جمهور پاکستان
حضرت آیت‌الله آقای مرجع مسیحیت اسلامی رئیس‌جمهور افغانستان
بجز این رساند میرست پادشاه فارس و مملکت افغانستان رئیس‌جمهور پاکستان
بجز این رساند میرست پادشاه فارس و مملکت افغانستان رئیس‌جمهور پاکستان
حضرت آیت‌الله آقای مرجع مسیحیت اسلامی رئیس‌جمهور افغانستان
و میرست پادشاه فارس و مملکت افغانستان رئیس‌جمهور پاکستان
در این تقدیم طلب می‌نمایند که این رئیس‌جمهور افغانستان
و میرست پادشاه فارس و مملکت افغانستان رئیس‌جمهور پاکستان
در این تقدیم طلب می‌نمایند که این رئیس‌جمهور افغانستان
و میرست پادشاه فارس و مملکت افغانستان رئیس‌جمهور پاکستان

با ابلاغ سلام و اهداء تحيات وافر، قطع ارتباط کشور جمهوری اسلامی ایران با دولت امپریالیسم جهانخوار آمریکا، موجی از شادی و شعف بی‌نظیر در قلوب ملت مسلمان ماست، خاصه این جانب، برانگیخت. این پیروزی تاریخی را به آن حضرت و هموطنان عزیز تبریک عرض می‌نماید. امیدوار است این حرکتها باعث فشرده‌تر شدن صفوف مسلمین در مقابل ابرقدرت شرق و غرب گشته، بدین‌وسیله، دست خائنانه آنان، هرچه زودتر از سرکلیه کشورهای تحت ستم کوتاه گردد. در خاتمه از خداوند سبحان، به حق مقریان درگاهش، مستثنا می‌نماید تا آن جناب را در راه خدمت به اسلام و مسلمین موفق و مؤید فرماید. از جناب عالی در این ایام مخصوصاً ملتمن دعای خیر می‌باشم. و السلام عليکم و رحمة الله و برکاته.

قم / ۲۶ جمادی الاول ۱۴۰۰

شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی

میراث شهاب

مسئلت دارم.

(۱۳)

پاسخ امام خمینی به تبریک آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی
قم بسم الله الرحمن الرحيم
حضرت آیت‌الله آقای حاج سید شهاب‌الدین مرعشی
نجفی - دامت برکاته -

تلگراف شریف درمورد تبریک قطع رابطه با آمریکای
جهانخوار، واصل، و موجب تشکر گردید. از خدای تعالی
موفقیت همه مسلمانان جهان را در راه مبارزه و پیروزی
کامل بر دشمنان اسلام مسئلت دارم. و السلام علیکم
و رحمة الله.

تهران / ۲۹ جمادی الاول ۱۴۰۰

روح الله الموسوي الحسيني

(۱۴)

تلگرام تسلیت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به امام
خمینی
به مناسبت مرگ مادر همسر امام

تجريش بسمه تعالی

حضور محترم رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی ایران، حضرت
مسئلت آیت‌الله آقای خمینی - دامت برکاته العالية -
در مصیت واردہ به آن جناب و عموم بازماندگان محترم،
تسلیت عرض نموده، و بدین وسیله، ترقیات روزافزون سرکار
را در راه خدمت به اسلام و مذهب اهلیت عصمت
و طهارت (ع) از خداوند سبحان مسئلت می‌نماید. ملتمن دعا
و دعاگو هستم. و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته.

قم / ۱۴ جمادی الثانی ۱۴۰۰

شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی

(۱۵)

پاسخ امام خمینی به تسلیت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی
قم بسمه تعالی

حضرت آیت‌الله آقای حاج سید شهاب‌الدین مرعشی
نجفی - دامت برکاته -

تلگراف تسلیت جناب عالی واصل شد. از اظهار تقدی که
کرده‌اید مشکرم. ادامه توفیقات آن حضرت را از خدای تعالی

تهران / ۱۵ جمادی الثانی ۱۴۰۰

روح الله الموسوي الحسيني

(۱۶)

تلگرام آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی

درباره اختلافات مستولان کشور

بسمه تعالی

تهران - جماران. فوری، فوری.

حضور محترم رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی ایران،

حضرت مستطاب آیت‌الله آقای خمینی - دامت برکاته -

با سلام و اهدای تحيات، همان‌طور که حضرت عالی کراراً

بر عموم ملت، به خصوص مسئولین امور مملکت را، به وحدت

و یگانگی دعوت فرموده‌اید، و در این رهگذر، تاکنون

توصیه‌های مکرر سرکار در این خصوص، باعث پیشرفت

کارها شده است، متأسفانه علی‌رغم این همه راهنماییها، اخیراً

کار به جایی رسیده که این‌گونه برخوردهای لفظی به مطبوعات

و رادیو و تلویزیون کشانیده شده است. من نمی‌دانم چه کسی

در حال حاضر از این موضوعات غیرقابل بحث سود می‌برد؟

آیا جز دشمنان اسلام و مسلمین؟ حال که ما کشوری در حال

جنگ با ابرقدرتها هستیم، سزاوار است که خودمان را پیش

آنان این‌طور جلوه دهیم؟ احیاناً اگر اختلافی هم بر سر بعضی

مسائل باشد، نگذاریم عوامل بیگانه، به عنوان حریبه، از آن

سوء استفاده نمایند. حقیر فوق العاده از این پیشامد نگرانم.

اینک بدين وسیله، مستدعی هستم در این خصوص، علی

اسرع وجه، اقدام فرموده، و عموم آقایان را، مجدداً، به

وحدت دعوت نموده، چون که ملت مسلمان ما در انتظار اقدام

عاجل آن جناب می‌باشد. از خداوند متعال توفیقات آن جناب

را در راه خدمت به اسلام و مذهب اهلیت عصمت و طهارت

- علیهم السلام - مسئلت نموده، و امیدوار است جزئی نقاht،

که می‌دانم این موضوعات باعث بر تشدید آن خواهد شد،

هرچه زودتر بر طرف گردد. بمحمد و آل‌الطاهرين. و السلام

علیکم و رحمة الله و برکاته. قم / ۳۰ شوال ۱۴۰۰

شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی

قوای مسلح ما در نبرد سر سختانه خود بادشمن سرسپردۀ اجنبی، در نوار مرزی، به خصوص شهرهای جنوبی کشور، بر قوای تحت فرماندهی حکام بعث و اربابانش چیره شده، و پی درپی، هواپیماهای نظامی آن را که قصد تجاوز به خاک وطن عزیز ما را دارند، سرنگون می‌کنند. بدین وسیله، حقیر، موقع را مغتنم، و این پیروزیهای ارزشمند را که نمونه بارزی از غلبة حق بر

جهان - جلال

حضور معترم رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی ایران حضرت مستطاب آیت‌الله آئمی خمینی برکاته.

ب‌سلام و‌علاء، تحيات و‌افو. راین منکار که به تعبیر نزیکان مطلع بنپذیر
برای طلب‌چشم‌داشتن از کشور سرمهیو موقع امعتنق شمره از زاده در ریاست
فرادسید روح‌الله فدویان سال‌گذشتگی اسلامی ایران که‌وزیری در تاریخ
اسلامی و‌یادی ملت و مملکت ماست بحضرت‌دان توبیخ‌خواهی و لازم درگاه
ربوی‌هزیری‌تفقات سکولاریزرا پیشبرده رفاقت‌الیسلامی و منصب اهل
بیت عصمت و طلاقت‌الیسلامی مُلت متأملی از این‌باب مخواسته‌ی رهی
خیر می‌باشد. و‌سلام طکیه‌ودجه‌یوسوکاته. ۲۴ جایی‌للهم ۱۳۶۰
بربر لافرودیت ۱۳۶۰
از این‌جا - شهاب‌الدین‌حسینی‌العرشی‌النجفی

باطل است، به جناب عالی و امت مسلمان و شریف این کشور اسلامی تبریک عرض نموده و از درگاه خداوند سبحان، به حرمت اهل‌بیت عصمت و طهارت - علیهم السلام - مسئلت دارم تا دشمنان اسلام و مسلمین را در تمام جهان، خاصه کشورهای اسلامی، نابود فرماید. در خاتمه، به امید پیروزی هرچه بیشتر نیروهای رزم‌مندۀ ما در جبهه‌های نبرد، مخصوصاً از سرکار مستدعی دعا می‌باشم. و‌سلام علیکم و رحمة الله و برکاته.

قم / ۱۷ ذی‌قعدة ۱۴۰۰

شهاب‌الدین‌حسینی‌العرشی‌النجفی

(۱۷)

پاسخ امام خمینی به تلگرام آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی درباره اختلافات مسئولان کشور

قم بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت آیت‌الله آقای نجفی مرعشی - دامت برکاته -

به دنبال مذاکرات و مصاحبات چند روزه که اظهار تأسف و ناراحتی کرده بودید، باید عرض کنم، گرچه قشرهای مختلف نیز ناراحت شده‌اند، لیکن آقایان متوجه هستند که در این وضع فعلی، باید به این اختلافات جزئی پایان دهند و ملت را از نگرانی درآورند. امیداست به دعای جناب عالی و سایر آقایان مسائل بخوبی حل شود. و‌سلام علیکم و رحمة الله و برکاته.

تجريش / دوم ذى قعدة ۱۴۰۰

برابر ۱۳۵۹/۶/۲۱

روح الله الموسوي الخميني

(۱۸)

تلگرام تسلیت امام خمینی به آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به نام خدا

قم حضرت آیت‌الله آقای مرعشی نجفی - دامت برکاته -

مصیبت وارد را به جناب عالی تسلیت گفته، صبر و اجر و سلامت آن جناب را از خدای متعال مسئلت دارم. و‌سلام علیکم و رحمة الله.

تجريش / ۸ ذى قعدة ۱۴۰۰

روح الله الموسوي الخميني

(۱۹)

تلگرام آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی در پشتیبانی از نیروهای مسلح

تهران - تجريش بسمه تعالی

حضور محترم رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی ایران، حضرت مستطاب آیت‌الله آقای خمینی - دامت برکاته - با اهدای سلام و تحيات وافر و استعلام از سلامتی، همان‌گونه که حضرت عالی مطلع هستید، نیروهای مسلح ارتش جمهوری اسلامی ایران، همدوش با برادران پاسدار و سایر

میراث شهاب

و السلام عليکم و رحمة الله و برکاته.

قم / ۲۹ صفر المظفر ۱۴۰۱

شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی

(۲۲)

تلگرام تبریک آیت الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی

به مناسبت دوازدهم فروردین

تهران - جماران بسمه تعالی

حضور محترم رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی ایران،

حضرت مستطاب آیت الله آقای خمینی - دامت برکاته -

با سلام و اهداء تحيات وافره، در این هنگام که به تجویز

پزشکان معالج به ناچار برای معالجه چشم، درخارج از کشور

به سر می برم، موقع را مغتنم شمرده، از راه دور به مناسبت فرا

رسیدن دوازدهم فروردین، سالروز جمهوری اسلامی ایران،

که روز بزرگی در تاریخ اسلامی و سیاسی ملت و مملکت

ماست، به حضورتان تبریک عرض نموده و از درگاه ربوی،

مزید توفیقات سرکار را در راه پیشبرد اهداف عالیه اسلامی

و مذهب اهلیت عصمت و طهارت - علیهم السلام - مسئلت

می نماید. از آن جناب مخصوصاً مستدعی دعای خیر می باشم.

و السلام عليکم و رحمة الله و برکاته.

اسپانیا / ۲۴ جمادی الاولی ۱۴۰۱

برابر با ۱۲ فروردین ۱۳۶۰

شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی

(۲۳)

پاسخ امام خمینی به تبریک آیت الله العظمی مرعشی نجفی

اسپانیا بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت آیت الله آقای آقا سید شهاب الدین مرعشی نجفی

- دامت برکاته -

تلگراف تبریک آن جناب به مناسبت روز ۱۲ فروردین،

سالروز جمهوری اسلامی، واصل، و موجب تشکر گردید. از

خدای تعالی شفای کامل جناب عالی و مراجعت به وطن

مؤلف را مسئلت دارم. و السلام عليکم و رحمة الله و برکاته.

تجريش / ۱۵ فروردین ۱۳۶۰

روح الله الموسوي الخميني

(۲۰)

پاسخ امام خمینی به آیت الله العظمی مرعشی

بسمه تعالی

حضرت آیت الله آقای حاج سید شهاب الدین مرعشی

- دامت برکاته -

تلگراف شریف در مورد پشتیبانی مبارزات قهرمانانه نیروهای مسلح عزیز و مردم مبارز و تبریک پیروزیهای ارزشمند آنان، واصل گردید. این پیروزیها، درک و ایمان به خدای تعالی و فداکاریهای بی دریغ آنان و پشتیبانیهای صمیمانه تمام اشار محترم ملت از این رزمندگان جان برکف می باشد؛ و امید است تا پیروزی کامل بر همه قدرتهای اشغالگر جهان و دشمنان اسلام، ادامه داشته و این همبستگی و وحدت همچنان استمرار یابد. از خدای تعالی سلام و توفیق جناب عالی را مسئلت دارم. و السلام عليکم و رحمة الله و برکاته.

تجريش / ۲۰ ذى قعده الحرام ۱۴۰۰

روح الله الموسوي الخميني

(۲۱)

تلگرام تبریک آیت الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی

به مناسبت پیروزیهای سپاه اسلام

تهران - تجریش بسمه تعالی

حضور محترم رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی ایران،

حضرت مستطاب آیت الله آقای خمینی - دامت برکاته -

با ابلاغ سلام، پیروزی بزرگ نیروهای مسلح ارتش

جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران و سایر قوا

نظمی و انتظامی و غلبة آنان بر ارتش صدام تکریتی،

موجب خشنودی ملت مسلمان ایران گردید. ضمن عرض

تبریک به سرکار، امید است با عنایت خداوند متعال

و توجهات خاندان عصمت و طهارت - علیهم السلام -

و خواست حضرت ولی عصر - عجل الله تعالى فرجه

الشريف - نیروهای مسلح ما پیروزیهای بیشتری در این

جنگ تحیلی کسب نمایند. دوام توفیق و تأییدات آن

جناب را از درگاه احادیث خواستار است. ملتمنس دعا.

(۲۶)

پاسخ امام خمینی به تسلیت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی
به مناسبت شهادت حجت‌الاسلام قدوسی

قم بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت مستطاب آیت‌الله آقای سید شهاب‌الدین مرعشی
نجفی - دامت برکاته -

تلگراف تبریک و تسلیت شما درمورد شهادت روحانی
بزرگوار و مسئول، حجت‌الاسلام آقای شیخ علی قدوسی
رضوان‌الله علیه - واصل، و موجب تشکر گردید. این فاجعه
جانگداز و نظایر آن، که هر روز در گوش و کنار این کشور
بزرگ اسلامی به دست مزدوران آمریکای جهانخوار صورت
می‌گیرد، آخرین تلاش‌های مذبوحانه دشمن است که می‌خواهد
ملت ما را از راه مقدسی که در پیش گرفته و با دادن هزاران
شهید آن را پیدا کرده، بازدارد. اما ملت بزرگ و قهرمان ما
نشان داد که این اعمال جنایت‌کارانه و جنون‌آمیز، گذشته از آن
که آنها را از این طریق مستقیم باز نمی‌دارد، بلکه آنان را در
پیمودن این راه مصمم تر و منسجم‌تر خواهد ساخت. «و مکرو
و مکر الله و الله خير الماكرين». و السلام عليکم و رحمة الله.

تهران - جماران / ۱۰ ذی‌قعدة ۱۴۰۱

روح الله الموسوي الخميني

(۲۷)

تلگرام تسلیت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی
به مناسبت درگذشت حجت‌الاسلام اشراقی

تهران - جماران بسم الله تعالى

حضور محترم رهبر انقلاب اسلامی ایران، حضرت
مستطاب آیت‌الله آقای خمینی - دامت برکاته -
با سلام و اهداء تحيات، رحلت مرحوم مغفور
حجت‌الاسلام و المسلمين آقای اشراقی، شهر مکرم را به آن
جناب و عموم بازماندگان محترم تسلیت عرض نموده، از
خداآوند سبحان علو درجات آن مرحوم را مسئلت می‌نمایم.
و السلام عليکم و رحمة الله و برکاته.

قم / ۱۴ ذی‌قعدة الحرام ۱۴۰۱

شهاب‌الدین الحسينی المرعشی النجفی

(۲۴)

تلگرام آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی
به مناسبت شهادت آقای رجائی و دکتر باهنر

تهران - جماران بسم الله تعالى

حضور محترم رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی ایران،
حضرت مستطاب آیت‌الله آقای خمینی - دامت برکاته -
با سلام و اهداء تحيات وافر، شهادت مرحوم آقای
رجائی، رئیس جمهور محترم، و مرحوم حجت‌الاسلام آقای
دکتر باهنر، نخست وزیر محبوب جمهوری اسلامی ایران، را
به حضرت ولی‌عصر - عجل الله تعالى فرجه الشریف - و آن
جناب و عموم ملت مسلمان ایران، خاصه به بازماندگان آن
مرحومین، تبریک و تسلیت عرض نموده و از خداوند علو
درجات آنان را خواهانم. این جانب ضمن محاکوم نمودن
این‌گونه اعمال وحشیانه، از خداوند سبحان، توفیقات آن
جناب را در راه خدمت به اسلام و مذهب اهل‌بیت عصمت
و طهارت - علیهم السلام - مسئلت می‌نماید. و السلام عليکم
و رحمة الله و برکاته.

قم / اول ذی‌قعدة ۱۴۰۱

شهاب‌الدین الحسينی المرعشی النجفی

(۲۵)

پاسخ امام خمینی به تسلیت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی

قم بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت مستطاب آیت‌الله آقای حاج سید شهاب‌الدین
نجفی مرعشی - دامت برکاته -

تلگراف تسلیت حضرت عالی درمورد شهادت رئیس
جمهور محبوب و نخست وزیر عزیز، واصل، و موجب تشکر
گردید. ملت ایران با این شهادتها منسجمتر می‌گردد؛ ولی این
ضایعات وظیفه حوزه‌های علمیه را در قبال مسئولیتشان
روشنتر می‌گردد. از خدای تعالی سلامت و توفیق آن جناب
را خواستارم. و السلام عليکم و رحمة الله.

تهران - جماران / ۳ ذی‌قعدة ۱۴۰۱

روح الله الموسوي الخميني

میراث شهاب

خواستارم. و السلام عليکم و رحمة الله و برکاته.

تهران - جماران / ۱۸ جمادی الاولی ۱۴۰۲

روح الله الموسوي الخميني

(۳۱)

تلگرام تبریک آیت الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی

به مناسبت پیروزی رژیوندگان اسلام

تهران - جماران بسمه تعالی

حضور محترم رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی ایران،

حضرت مستطاب آیت الله آقای خمینی - دامت برکاته -

با سلام و اهداء تحيات واستعلام از سلامتی آن وجود

شریف، خبر مسرت بخش پیروزیهای پی درپی ارتش

جمهوری اسلامی ایران و سپاهیان شجاع و برادران بسیج

و سایر نیروهای نظامی و انتظامی در جبهه های نبرد و غلبه

روزافزون آن عزیزان بر دشمن مت加وز بعث، و آزاد ساختن

اکثر مناطق اشغالی خطة زرخیز خوزستان، که با نام مبارک

حضرت امیر المؤمنین علی بن ابی طالب - روحی له الفداء -

آغاز گردیده است، بدین وسیله، به آن جناب و عموم ملت

مسلمان ایران، خصوصاً بازماندگان شهدای این جنگ

تحمیلی، تبریک عرض می نماید. به یقین، برادران نیرومند ما

با الهام از مكتب آن بزرگوار، همان گونه که تا حال در این

جنگ سرنوشت ساز، با عدم تجهیزات و ادوات کافی توانستند

به جهانیان ثابت کنند که این ملت مسلمان، با سلاح ایمان، هر

قدرت شیطانی را که در مقابل آنان صفات آرایی کند، نابود

می نماید، تا آزادسازی مشاهد مشرفه از دست ستمگران بعثی

و پیشوی به سوی بیت المقدس، از پای نشسته و به یاری

خداآوند سبحان و توجهات حضرت ولی عصر - عجل الله

تعالی فرجه الشریف - سلطان صهیونیزم را از قلب ممالک

اسلامی به درآورند. ان شاء الله تعالى.

در خاتمه، توفیقات جناب عالی را در راه خدمت به اسلام

عزیز و مذهب اهل بیت عصمت و طهارت - علیهم السلام -

بیش از پیش، مسئلت نموده، و امیدوار است ملت مسلمان ما

پیوسته از رهنماهای سرکار بهره مند باشند. از حضرت عالی

در این ایام و لیالی متبرکه، مخصوصاً مستدعی دعا به جهت

(۲۸)

پاسخ امام خمینی به تسلیت آیت الله العظمی مرعشی نجفی

قم بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت آیت الله آقای حاج سید شهاب الدین مرعشی

نجفی - دامت برکاته -

تلگراف تسلیت شما واصل گردید. از اظهار محبت

وهمدردی حضرت عالی متشرکم. از خدای تعالی سلامت

و توفیق آن جناب را مسئلت دارم. و السلام عليکم و رحمة الله.

تهران - جماران / ۱۵ ذی قعده الحرام ۱۴۰۱

روح الله الموسوي الخميني

(۲۹)

تلگرام آیت الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی

به مناسبت درگذشت آیت الله ربانی شیرازی

تهران - جماران بسمه تعالی

حضرت مستطاب آیت الله آقای خمینی - دامت برکاته -

رحلت ناگهانی جناب مستطاب حجت الاسلام و المسلمين

آقای ربانی شیرازی - طاب ثراه - را که در اثر سانحه اتو میبل

به رحمت ایزدی پیوست، به آن جناب و کافه علمای اعلام

و اهالی محترم فارس تسلیت عرض نموده، از ساحت مقدس

ربوی، به وسیله اهل بیت عصمت و طهارت - علیهم السلام -

بقاء عمر حضرت عالی و عظمت دین مبين اسلام و مذهب را

خواهانم. و السلام خیر ختام. قم / ۱۳ جمادی الاولی ۱۴۰۲

شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی

(۳۰)

پاسخ امام خمینی به تسلیت آیت الله العظمی مرعشی نجفی

به مناسبت درگذشت آیت الله ربانی شیرازی

قم بسمه تعالی

حضرت آیت الله آقای مرعشی نجفی - دامت برکاته -

تلگراف تسلیت آن حضرت، به مناسبت ضایعه ناگوار

رحلت مرحوم حجت الاسلام و المسلمين آقای ربانی شیرازی

- قدس سره - واصل، و موجب تشکر گردید. از خدای تعالی

علو درجه برای آن مرحوم، و صبر و اجر جهت بازماندگان

ایشان مسئلت داشته، و طول عمر و سلامت جناب عالی را

(۳۳)

تلگرام تسلیت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی
به مناسبت شهادت آیت‌الله صدوqi
تهران - جماران بسمه تعالی

حضور رهبر محترم انقلاب اسلامی ایران، حضرت
مصطفاطب آیت‌الله آقای خمینی - دامت برکاته -

۲۹ مهر ۱۳۹۵ پ

حضرت‌آیت‌الله مریم‌بنی‌دهب‌بران

بمناسبت از مقدمه بر سرمهی اذان زنده‌بودن در مهر و پیش از برگزاری مراسم
دعا و معgebung بالله عز و جل و فوت بیت‌بیت قید از زندگی محبوبت عالی و مهربانی
کوچک‌زاده و مادر شیخ محمد حسن ترکمن زنده‌بودن و اسلام و مذهب مسیحی را فوت نموده
نمی‌تواند بجهت تسلیت کارپه فخر بیان مهد زاده غایب بته بته سازند و بدهی این‌جا
دهم و مامان از افراد محبوبت عالی و مهربانی عزیزی برخواسته باشد و مادر
دیگر بته سرمهی ایامیست و تفسیه ایان ایه کیانی کرد و مردم می‌خواهند از این‌جا
بسته ترکمن‌باشد و همچنان که عزم و تقدیم و تقدیر از این‌جا می‌خواهند
حضرت آیت‌الله بیان می‌برد که حضرت ترکمنه و تقدیر از این‌جا می‌خواهد
که این‌جا بر تحریک و تشوییج و تقویت و ارتقاء اسلام و اسلام و اسلام و اسلام
نمی‌تواند مددوه باشد و از این‌جا می‌خواهد و می‌خواهد و می‌خواهد و می‌خواهد
آیت‌الله مددوه باشد و می‌خواهد و می‌خواهد و می‌خواهد و می‌خواهد و می‌خواهد

با سلام و تحيات، شهادت عالم ربانی و روحانی مستقی
مفکور، حجت‌الاسلام و المسلمين آقای صدوqi - قدس
سره - که پس از پایان نماز جمعه، به دست جنایتکاران شهید
شده‌اند، موجب تأثر و تأسف می‌باشد. انا لله و انا اليه راجعون.
بدین وسیله، به پیشگاه ولی عصر - ارواحنا فداء -
و حضرت عالی و عموم ملت مسلمان ایران، خاصه با زمان‌گان
آن مرحوم و حضرات آقایان علماء اعلام و روحانیون محترم
و مردم دارالعبادیزد، تبریک و تسلیت عرض نموده، وزیر خداوند
سبحان، به وسیله اهل بیت عصمت و طهارت - علیهم السلام -
علو درجات آن فقیه سعید و کلیه شهدای انقلاب اسلامی ایران

رفع مشکلات مسلمین می‌باشم. و السلام عليکم و رحمة الله
و برکاته. قم / ۱۶ ربیع‌الثانی ۱۴۰۲
شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی

(۳۲)

پاسخ امام خمینی به تبریک آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی
به مناسبت پیروزی روزمندگان اسلام

قم بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت آیت‌الله آقای نجفی - دامت برکاته -

پس از اهداء سلام و تحيیت، تلگراف شریف، مبنی بر تبریک
پیروزی‌های روزمندگان اسلام، موجب تشکر گردید. این جانب
متقابلًاً پیروزی غورو آفرین روزمندگان اسلام را به جانب عالی
و جمیع علاقه‌مندان به اسلام و قرآن کریم تبریک عرض می‌کنم.
اسلام از اول ظهورش گرفتار دشمنان خودخواه و سرکشان
عنان‌گسیخته بوده است، و بحمد الله با عنایات خداوند متعال
و نصرت‌های غیبی، راه خود را به پیش می‌برد. حمله گستاخانه
رژیم کافر بعث عراق، که با تحریک ابرقدرتها، خصوصاً
آمریکای جهانخوار، انجام گرفت و به انگیزه خدمت به دشمنان
اسلام و بشریت بود، از طلیعه آن پیش‌بینی می‌شد که با شکست
مفتضحانه رو به رو خواهد شد و بدینختی و نکبت و ذلت برای
دشمنان خدای تعالی به بار خواهد آورد و عظمت و سربلندی
برای اسلام و مسلمانان خواهد آفرید. این پیروزی و دیگر
پیروزیها مرهون عنایات غیبی خداوند متعال و پشتیبانی
باقی‌الله - ارواحنا فداء - و عطیه خالصه صاحب‌نفسان
و بزرگان است. این روحیه معجزه‌آسای سلحشوران قوای
مسلح و ارتش و سپاه و بسیج و سایر قوای نظامی و انتظامی
و مردمی در جبهه‌ها، و ملت عظیم الشأن ایران در پشت جبهه‌ها،
که از نوادر تاریخ است، مرهون خلوص نیت آنان و ایمان
سرشار و عزم استوارشان است. خداوند این روحیه انسانی -
الهی راه چه افروزتر فرماید. از جانب عالی و از سایر مراجع
عظام و علمای اعلام، امید دعای خیر برای پیروزی نهایی
اسلام بر کفر را دارم. و السلام عليکم و رحمة الله.

تهران - جماران / ۱۷ ربیع‌الثانی ۱۴۰۲
روح الله الموسوي الخميني

میراث شهاب

بازماندگان آن مرحوم، تسلیت عرض نموده و از ساحت قدس‌الهی و به وسیله اهل بیت عصمت و طهارت - علیهم السلام - علو درجات ایشان را مسئلت می‌نمایم. ملتمن دعا.

قم / ۲۷ ذی‌حجّه ۱۴۰۲

شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی
(۳۶)

پاسخ امام خمینی به تسلیت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به مناسبت شهادت آیت‌الله اشرفی اصفهانی

قم بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت آیت‌الله آقای نجفی - دامت برکاته -

تلگراف محترم در تسلیت شهادت ناگوار شهید محراب، مرحوم حجت‌الاسلام و المسلمین آقای اشرفی - رحمة الله عليه - موجب تشکر گردید. بحمد الله تعالى، هر یک از این شهادتهاي بزرگ که خسارت عظیمی برای ملت عظیم الشأن اسلام است، برخلاف توهیم تبهکاران منافق، موجب رسوایی منافقین جناحتکار و انسجام صفوی ملت بزرگوار می‌شود؛ و لا یزال یؤید هذا الدین بالرجل الفاجر. خداوند تبارک و تعالیٰ منت گذاشته بر ملت ایران، و آن‌که به حسب برداشت دشمنان اسلام موجب ضعف و سستی است، موجب قدرت و وحدت و انسجام می‌گردد. از خداوند متعال پیروزی برای اسلام و رحمت و مغفرت برای شهیدان، بهویژه شهید اخیر، و سلامت و صبر برای بازماندگان شهداء، وصحّت و عافیت برای آسیب‌دیدگان، خواستار است، و سلامت و استدامت برکت وجود شریف را در پناه خداوند متعال و عنایات حضرت بقیة الله - ارواحنا فداء - خواستار است. و السلام عليکم و رحمة الله.

تهران - جماران / ۲ محرم الحرام ۱۴۰۳

روح الله الموسوي الخميني

(۳۷)

تلگرام آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی چند روز پیش از رحلت امام خمینی

تهران بسمه تعالیٰ

حضرت مستطاب آیت‌الله آقای خمینی - دامت برکاته - با ابلاغ سلام، از خبر کسالت آن جناب شدیداً متأثر شدم.

را خواهانم. و السلام عليکم و رحمة الله و برکاته.

قم / ۱۱ رمضان المبارک ۱۴۰۲

شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی

(۳۴)

پاسخ امام خمینی به تسلیت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به مناسبت شهادت آیت‌الله صدوqi

قم بسم الله الرحمن الرحيم

حضرت آیت‌الله آقای مرعشی نجفی - دامت برکاته -

تلگراف محترم در تسلیت شهادت شهید محراب و فرزند اسلام، حجت‌الاسلام و المسلمین مرحوم شهید صدوqi، موجب تشکر گردید. این جانب متقابلاً به جناب عالی و عموم ملت عزیز و حوزه‌های علمیه تسلیت عرض، و از خداوند متعال، رحمت برای این سرباز فداکار اسلام، که عمری در خدمت به حوزه‌های علمیه و خدمت به محروم‌گذراند، و به دست منافقین انتقام‌جو، که کارها یاشان خلاصه در ضربه زدن به اسلام و طبقه محروم ملت است، مسئلت می‌نمایم. در طول پیروزی انقلاب، از اعمال وحشیانه منحرفان را بسته به آمریکا، ظاهر می‌شود که دشمنی با طبقه علماء و روحانیون متهمد، در رأس برنامه‌هاست، و شهادت هر یک از این عزیزان، مشت آنان را، که مدعی طرفداری ملت از آنان است، باز نمود. از خداوند تعالیٰ عظمت اسلام و مسلمین را خواستار، و از جناب عالی امید دعای خیر برای نظام جمهوری اسلامی را دارم. و السلام عليکم و رحمة الله و برکاته.

تهران - جماران / ۱۳ رمضان المبارک ۱۴۰۲

روح الله الموسوي الخميني

(۳۵)

تلگرام تسلیت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی به امام خمینی به مناسبت شهادت آیت‌الله اشرفی اصفهانی

تهران - جماران بسمه تعالیٰ

حضرت مستطاب آیت‌الله آقای خمینی، رهبر عظیم الشأن انقلاب اسلامی - دامت برکاته -

با کمال تأثر و تأسف، شهادت فقیه سعید، عالم ربانی را به آن جناب و عموم آقایان علمای اعلام و اهالی محترم، خاصه

اطلاعیه ایشان در نخستین سالگرد رحلت امام خمینی نیز به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم
اَللّٰهُ وَ اَنّا لِهِ رَاجِعُونَ

در تاریخ به ندرت بزرگان نام‌آوری را می‌یابیم که شخصیت آنان چنان جاودانه است که چون خورشید می‌درخشند و با فقدانشان از این جهان به دیار ابدی، نه تنها به فراموشی سپرده نخواهند شد، بلکه نامشان همواره بر فراز صفحات زرین تاریخ به نیکی رقم زده است. یک سال از رحلت جانگذار چنین شخصیتی والا و رهبری بی‌مانند، بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، حضرت آیت‌الله العظمی خمینی - قدس الله اسراره - می‌گذرد. یک سال است آن عالم نام‌آور رخت از جهان فانی برپسته و با دلی آرام به دیار ابدی رهسپار و در آن‌جا مأواگزیده است.

یکمین سال ارتحال ایشان را در حالی برگزار می‌کنیم که جهان اسلام، عموماً، و ملت مبارز ایران، خصوصاً، در غم از دست دادن چنین رهبر آگاه و بی‌نظیر به سوگ نشسته و این ضایعه مؤلمه را به سختی تحمل کرده است. ایشان به یاری خداوند و با پشتیبانی ملت شریف ایران، کاخهای شاهان ستم پیشه را در هم کوید و دودمان سلطنت ننگین پهلوی را به باد فنا داد. توطئه‌های ابرقدرت‌های غرب و شرق را بر ملا ساخت و با سیز و پیکار بی‌امان با دشمنان اسلام، تمامی معادلات و زدوبندهای سیاسی آنان را در هم شکست و بر بزرگترین قدرتهای استعماری جهان پیروز گردید. به جهانیان ثابت نمود که جز تسلیم کامل دربرابر اراده خداوند، از هیچ یک از قدرتهای شیطانی اندک و اهمهای نداشته، و چون کوهی استوار و روی خروشان، به راه خود ادامه داده، سرانجام با پیروزی انقلاب اسلامی، به اسلام و مذهب، حیاتی نوین بخشید و مسلمین را در جهان سرافراز، و ستمگری را سرافکنده ساخت.

این پیروزی بزرگ، نخست در سایه اعتقاد و ایمان قلبی و معنویت ایشان، و سپس اتحاد و اتفاق تمامی اشاره ملت، که جهانیان را به حیرت واداشت، به وقوع پیوست. هم‌اکنون

بدین وسیله، ضمن دعا، شفای عاجل و کامل جناب عالی را به وسیله اهلیت عصمت و طهارت - علیهم السلام - از درگاه ربوی مسئلت می‌نماید. ملتمن دعا.

قم / ۲۶ شوال ۱۴۰۹

برابر با ۱۳۶۸/۳/۱۱

گویا این تلگرام، آخرین ارتباط مکاتبه‌ای میان دو دوست بوده، که دوستی آنان نزدیک به هفتاد سال ادامه یافته است. متأسفانه جواب این تلگرام یافت نشد، و نمی‌دانم که امام خمینی توانسته است به این تلگرام دوست دیرینه خویش جواب بدهد یا خیر؟

پس از رحلت حضرت امام خمینی، آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی، که با از دست دادن دوست صمیمی اش سخت متأثر و ناراحت شده بود، اطلاعیه‌ای به این شرح منتشر کرد: **اَللّٰهُ وَ اَنّا لِهِ رَاجِعُونَ**

با یک دنیا تأسف و تأثر، و با قلبی آکنده از حزن و اندوه، از خبر رحلت جانگذار و تأثراً نگیز حضرت مستطاب آیت‌الله آقای خمینی - قدس سره الشریف - شدیداً متأثر و متأسف شدم. بدین وسیله، این مصیبت عظمی و ضایعه جبران ناپذیر را به پیشگاه حضرت ولی عصر - ارواحنا فداه - و عموم مسلمانان، به ویژه ملت مسلمان ایران و جامعه روحانیت و حوزه‌های علمیه، و بالاخص به فرزند برومند آن مرحوم جناب حجت‌الاسلام آقای حاج سید احمد خمینی - دامت افاضاته - و سایر بازماندگان محترم، تسلیت عرض نموده و خود را در این مصیبت جانگذار سهیم می‌دانم. از عموم ملت مسلمان ایران نیز درخواست می‌نمایم تا در این شرایط حساس که دشمنان از هر سو علیه اسلام و مسلمین توطنه، و در صدد محو و نابودی آن می‌باشند، با خونسردی کامل آرامش خود را حفظ نمایند. امید است خداوند سبحان به حق اهلیت عصمت و طهارت (ع) آن مرحوم را غریق رحمت واسعة خود قرار دهد. «رحم الله معاشر الماضين و حشرهم مع الائمه الميامين».

قم / ۲۹ شوال ۱۴۰۹

خدمات علوم آل رسول

شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی

میراث شهاب

و مؤید فرموده، و مسئولان محترم کشور نیز در راه تحقق بخشیدن به آرمانهای آن رهبر عظیم‌القدر، کوشان، و ادامه‌دهنده راه آن را دمرد تاریخ بوده باشند. و السلام علی عبادالله الصالحین.

قم / ششم ذی‌قعدة ۱۴۱۰

برابر با دهم خرداد ۱۳۶۹

شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی

حضرت رهبر مردم اسلام

پیام

عمره ۸

سید بنده رهبر مردم اسلام
در روز شنبه ۲۷ شهریور ۱۳۶۹
و زیر پرچم اسلام
می‌باشم. این روز مبارکه برای من
نمایشگاهی از این روز مبارکه
تاریخی اسلامی ملت مبارز و قهرمان ایران، مجدد این
مصیبت عظیم را، که ضربه جبران ناپذیری بر عالم اسلام
است، به پیشگاه مقدس حضرت ولی عصر - عجل الله تعالی
فرجه الشریف - و به ملت شریف، خصوصاً رهبر محترم
جمهوری اسلامی ایران، حضرت حجت‌الاسلام و المسلمين
آقای خامنه‌ای - دامت برکاته - و نیز به یادگار گرامی و خلف
صالح آن فقید سعید حضرت حجت‌الاسلام آقای حاج سید
احمد خمینی - دامت افاضاته - که جدا در طول مبارزات،
خصوصاً پس از پیروزی انقلاب پیوسته یار و یاور والد
بزرگوار بوده و در کنار ایشان حضوری فعال داشته و در اکثر
مشکلات و معضلات و دشواریها مورد مشورت معظم له قرار
می‌گرفته‌اند، تسلیت عرض نموده، صبر جمیل برای ایشان
و عموم بازماندگان آن بیت رفیع از خداوند سبحان خواهانم.
در خاتمه، امیدوارم خداوند تبارک و تعالی مسلمانان
جهان، خاصه ملت مسلمان ایران را، بیش از پیش، در راه نیل به
اهداف عالیه اسلام و مذهب اهل‌بیت عصمت و طهارت
- علیهم السلام - که ضامن بقای این نظام اسلامی است، موفق

حضرت آیت‌الله العظمی امام خمینی (ره)، به سال ۱۳۸۵ ق، دو نامه برای حضرت حجت‌الاسلام و المسلمين آقای حاج سید محمود مرعشی نجفی فرستاده است. البته اینها نمونه‌هایی موجود از نامه‌های متعددی است که حضرت امام به ایشان نوشته است:

(۱)

پشت پاکت نامه:

خدمت جناب مستطاب سید‌الاعلام آقای حاج آقا محمود مرعشی - دامت توفیقاته -

خدمتتان ارسال می‌شود. ارسالیها همه رسید، و واقعاً از فعالیتهای پی‌درپی و همه‌جانبه، بی‌نهایت از طرف [خود] و قاطبۀ دوستان همکار، سپاسگزاریم، و البته در مواقف مناسب با مراعات مصالح محل اقدام به نشر خواهد شد و کم و بیش دستگاهها فهمیده‌اند که تنها کسی که به عنوان روحانیت ایران اقدام کرده و دشمن مسلمین را سرکوب می‌کند، حضرت عالی هستید. نامه‌ای که از آقازاده، برادر عزیز رسید، زیارت شد و جواب داده‌ام. نمی‌دانم رسیده یا خیر؟ امید است که عرض اخلاص مرا خدمتشان و خدمت حضرت حجۃ‌الاسلام آقای فقیه ابلاغ دارید. در انجام اوامر محوله، به دیده متن دارم. خدمت سایر وابستگان ابلاغ ارادت منوط به لطف آن سرور معظم است.

۵ ربیع‌الثانی
سید مصطفی موسوی

(۲)

بسمه تعالیٰ شأنه

۲۲ جمادی‌الثانیه

محضر شریف حضرت مستطاب حجۃ‌الاسلام و المسلمین
آیة‌الله آقای مرجعی - دام ظله العالی -

به عرض می‌رساند، امید است ان شاء‌الله مزاج شریف سلامت و پیوسته الطاف آن حضرت شامل ما و جمیع مسلمین باشد. واقعاً اینجا موجب تعجب است که دو نفر رئیس و مرجع، چگونه این مقدار با هم صمیمیت و بستگی دارند؛ خصوصاً بعد از این که ملاحظه حالت خودشان را می‌کنند! بالجمله، غرض از تصدیع آنکه دستگاه با تمام قوا متشر می‌کند که ایشان [امام خمینی] آزادند و به خواست خودشان به عراق رفته‌اند، و مع الاسف مراجع خودمان را اغفال کرده‌اند و ایشان را به عراق تبعید کردند. با این‌که فشار خارج مورث بازگشت ایشان به ایران می‌بود. و عجیب آن است که بعضی از مراجع هنوز هم آزادی ایشان را اعلام می‌کنند و نمی‌دانم غرض صحیح از این کار چیست؟ سرکار عالی دستور فرماید که وعاظ محترم و خطباء معظمن، به این نکته متعرض شوند و اعلام کنند که اگر ایشان عراق را اختیار نمی‌کرددند، چه بسا حالا در ایران به سر می‌بردند، ولی چونکه مطلع نبودیم از

بسمه تعالیٰ

۸۵ شوال ۲۶

به عرض می‌رساند، مرقوم شریف که حاکی از سلامت مزاج شریف بود، موجب تشکر گردید. سلامت و توفیق عالی را از خداوند تعالیٰ خواستار است. این جانب بحمد‌الله سلامت هست. چندی قبل شنیدم خدای نخواسته نقاهتی عارض حضرت آیة‌الله والد - دام بقاہ - بوده، به وسیله مکتوب از ایشان احوال‌پرسی نمودم. امید است تاکنون به طبع رفع شده باشد. سلام این جانب را ابلاغ فرماید. و السلام علیکم و رحمة الله. مصطفی بحمد‌الله سلامت و سلام می‌رساند. روح‌الله الموسوی‌الخمینی

(۲)

بسمه تعالیٰ

۸۵ ذی القعده ۲۹

خدمت جناب مستطاب سید‌الاعلام آقای حاج آقا محمود دامت افاضاته -

به عرض می‌رساند، مرقوم شریف که - حاکی از سلامت مزاج محترم و حاوی تقدیم از این جانب بود، موجب تشکر گردید. سلامت و توفیق جناب عالی را از خداوند تعالیٰ مسئلت می‌نمایم. امید است خداوند تعالیٰ توفیق دهد در تحت قبایت مطهرة ائمۃ اسلام - علیهم السلام - دعای خیر برای همه مسلمین و مخصوصین آنها بنمایم. از جناب عالی، در مظان استجابت دعوات، رجاء دعای خیر دارم. و السلام علیکم. مرقوم محترم دیگر نیز واصل شد و موجب تشکر.

روح‌الله الموسوی‌الخمینی
اما نامه‌هایی که آیة‌الله حاج آقا مصطفی‌خمینی به آیت‌الله العظمی مرجعی نوشته‌اند، به این شرح است:

(۱)

پشت پاکت نامه:

خدمت جناب مستطاب آیة‌الله العظمی مرجعی نجفی
دامت برکاته -

بسمه تعالیٰ شأنه العزیز

به عرض محترم می‌رساند، این سومین نامه‌ای است که

میراث شاپ

وجود و متضمن الطاف عالیه آن سرور بود، زیارت کردم، و از انفاس قدسیه و مزایای وجودیه آن جناب در مجالس و محافل ذکر خیریه قرار.

امیدوارم که بتوانید بعد از چند ده سال به عتبات عالیات مشرف شوید و از نزدیک بهره مند گردند. خدمت آقا زاده مکرمان به عرض سلام مصدع. آقای فقیه را به زودی ارسال خواهید فرمود.

لیله چهارم شهر الصیام

سید مصطفی خمینی

(۵)

پشت پاکت نامه:

محضر ذی شرافت جناب مستطاب الآیة العظمی المرعشی النجفی - دامت برکاته -

به عرض محترم می‌رساند، ان شاء الله الرحمن که مزاج شریف درنهایت صحت و سلامتی است و از خداوند صبر جمیل و اجر جزیل در مصیبت ناگهانی دوست عزیز حضرت آقای موزآبادی - تغمدہ اللہ بالطفه الخفی و الجلی - را خواهانم. واقعاً جای بسیار تأثیر است. نمی‌دانم که چگونه بعد از آن مرحوم، دوستانش به حیات و زندگی ادامه می‌دهند. خواهشمند است که اولاً مراتب تأثیر و تأسف مرا به حضرت حجت‌الاسلام و دانشمند محترم آقای تجلیل - دامت برکاته - و به حضرت آیة الله فقیه و حضرت آقای خودم آقا زاده آقا سید محمود - حفظہ اللہ - و سایر دوستان و وابستان و بازماندگان آن مرحوم ابلاغ فرماید؛ و ثانیاً توجه فرماید که برای آن مرحوم، نماز، روزه و ردّ مظالم داده شود که دیگران بدانند که حضرت عالی با دوستان و فدار هستید؛ در زمان حیات و ممات. خدمت آقایان سلام دارم و دعاگو می‌باشم. در خاتمه عزت شما را خواهانم.

نجف / ۱۳ محرم ۹۶ - مصطفی

(۶)

بسمه تعالیٰ شأنه العزیز

خدمت جناب مستطاب الآیة العظمی المرعشی النجفی - دامت برکاته -

از مراحم آن مولا همیشه شادکام هستیم، و از این که

اعتراضیه سازمان حقوق بشر به دبیر کل سازمان ملل، او تانت، عراق را اختیار کردیم.

امیدوارم که خداوند مقداری از حسن نیت سرکار را به دیگران هم عنایت فرماید. خدمت حضرات اصحاب محترم و دوستان جان نثار معظم، به عرض سلام مصدع. خدمت آقای فقیه و موزآبادی خصوصاً سلام مخلص را ابلاغ خواهید فرمود. سید مصطفی خمینی

(۳)

پشت پاکت نامه:

خدمت جناب مستطاب الآیة العظمی النجفی المرعشی - دامت برکاته -

بسمه تعالیٰ شأنه العزیز

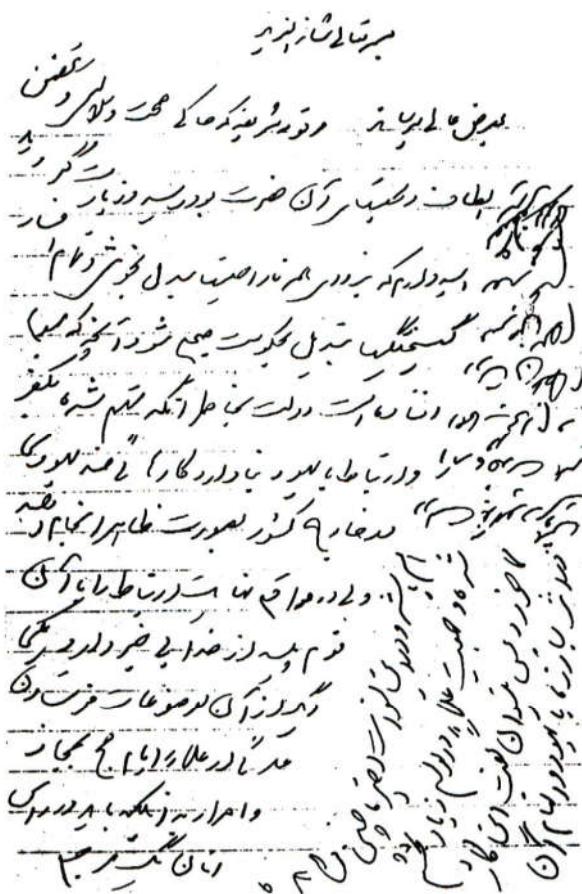
به عرض محترم عالی می‌رساند، امید است که مزاج شریف قرین محبت و عافیت و از عملیه اخیر به احسن وجه نجاح حاصل و به طور کلی نقاهت بر طرف شده باشد. این ایامی که آقای فقیه مشرف بودند، ذکر خیر حضرت عالی نوعاً بود و به خصوص مخلص دعاگوی شما شده‌ام. چندی قبل به ایشان عرض می‌کردم که گویا آقا با من کم لطف شده‌اند، زیرا هر چند وقت یک بار توسط مرقومه شریفه، از این دور از وطن و غریب تفقدی می‌کردن، ولی فعلای مدته است که از زیارت دستخط شریف مرا محروم کرده. امیدوارم که جز نسیان دعاگویان، کم‌لطفی دیگری نباشد. خدمت حضرات آقایان، خصوصاً دوست عزیز آقا زاده محترم به عرض سلام مصدع. در خاتمه، عزت و سلامتی شما را از خداوند منان خواهانم. به آقای فقیه عرض کردم که اگر تقصیری از ناحیه مخلص شده باشد که مورد بی‌مهری آقا باشم، پوزش می‌طلبم، و دلیل و گواه قبولی پوزش من آن است که چیزی برای مخلص مرحمت کنند و لو یک فلوس باشد، زیرا این را به عنوان رمز قبولی این پوزش تلقی می‌کنم. ایام به کام آن سرور مستدام. مصطفی خمینی

(۴)

بسمه تعالیٰ

به عرض محترم می‌رساند، مرقومه شریفه که حاکی صحت

ضدیهودی در خارج کشور به ظاهر انجام دهد، ولی در موقع [واقع؟]، نهایت ارتباط با آن قوم پلید از خدا بی خبر دارد.

یکی دیگر از آن موضوعات، فرستادن عده‌ای از علماء در ایام حج به حجاز، و اصرار به این که باید در رأس آنان یک مرجع هم باشد، و در این سفرات اخیر، چنین مشاهده شده و جمعیت علماء در موسم زیاد به چشم می‌خورد. پس می‌توان گفت این کار در اثر مبارزه با یهود و اتهام آن دولت به بدیهودی پیش آمده. خدمت اصحاب گرامی و دوستان عظام، به عرض سلام مصدعیم. ۶ محرم
سید مصطفی موسوی

(۹)

پشت پاکت نامه:

خدمت ذی شرافت جناب مستطاب حضرت آیة‌الله العظمی المرعشی النجفی - مد ظله العالی -

بسمه تعالیٰ شأنه

به عرض عالی می‌رساند، مرقومه شریفه، که حاکی صحت

گاه‌گاهی با دستخطی شاد می‌کنند این غربا را، زیاده از حد ممنونیم، و از دعای خیر مخلصین دور را فراموش نخواهند فرمود. چنانچه ما هم به یاد آن مردان راه آزادی هستیم. خدمت حضرات آقایان عمید و فقیه و محمود آقا و میرزا رسول به عرض سلام مصدعیم. مستظر اوامر مرجوعی ۵ جمادی مصطفی

(۷)

پشت پاکت نامه:

حضر شریف جناب مستطاب آیة‌الله العظمی النجفی المرعشی - دامت برکاته -

بسمه تعالیٰ شأنه العزیز

به عرض محترم عالی می‌رساند، مرقومه شریفه را زیارت کردم و از لطف و مراحم آن حضرت نهایت تشکر را دارم. امید است که مخلص را در موقع استجابت دعا فراموش نفرمایید. مدتی است که از حال مزاج سرکار بی اطلاع هستیم. ان شاء الله که رفع نقاوت شده است. وضع ما هم بحمد الله بد نیست. یکی دو روز است که هوا قریب به ۵۰ درجه است. خدا می‌داند که باید صبر کنیم. البته پیری هم بد می‌گذرد. خدمت پیر خردمند آقای فقیه، و دوست محترم آقای حاج آقا محمود، به عرض سلام مصدعیم. ۲۳ ربیع الاول سید مصطفی خمینی

(۸)

پشت پاکت نامه:

خدمت ذی شرافت جناب مستطاب آیة‌الله العظمی المرعشی النجفی - دامت برکاته -

بسمه تعالیٰ شأنه العزیز

به عرض عالی می‌رساند، مرقومه شریفه که حاکی صحت و سلامتی و متضمن الطاف و محبتهای آن حضرت بود، رسید، و زیارت گردید. امیدوارم که به زودی همه ناراحتیها مبدل به خوشی، و تمام افسارگسیختگیها تبدیل به حکومت صحیح شود. آنچه که مسموع افتاده است، دولت به خاطر آن که متهم شده به کفر و ارتباط با یهود، بنا دارد کارهایی

سیراث شاپ

نسبت به سرکار اظهار علاقه‌مندی و ارادت را دارند، خوشحال شدند، و من هم به نوبه خود خواستارم در تحت قبه علویه، که هرچه زودتر این دوری به وصال مبدل گردد و از زحمات متفاوت و فشارهای گوناگون که توجه آن مرجع هست، به دوش دیگران هم جایگزین شود. خدمت همه اصحاب باوفای شما، به عرض ارادت مفتخرم. حضرات آقایان آفازاده معظم و آقای فقیه را ابلاغ سلام می‌کنم و متظر آقای فقیه هستیم و بنابود که آقای آقا محمود ثانیاً هم مشرف شوند. نفهمیدم که چرا تعویق افتاد. زیاده معدرت می‌خواهم. بر فرضی که آقای خطیب خدمتان مشرف می‌شوند، ابلاغ سلام دارم.

لیله پانزدهم رمضان المبارک

سید مصطفی خمینی

(۱۱)

پشت پاکت نامه:

خدمت ذی شرافت جناب مستطاب الآية العظمى المرعشى
النجفى - دامت برکاته -

بسمه تعالى شأنه العزيز

محضر شریف حضرت آیة‌الله را فراموش نمی‌کنم. این مخلص که در این دیار دور به زندگی مشغول هستم، گرفتاریهایی به خاطر آن که دیگران می‌خواهند آقایی کنند دارم، ولی چه باید کرد؟ جز سوختن و ساختن چاره‌ای نیست. راجع به موضوعی که امر فرمودید که تفصیل آن را بنویسم، این جانب اطلاع قطعی و شرعی ندارم. عده‌ای از آقایان که آن شاهد را دیده‌اند اظهار می‌دارند که قابل خدشه نیست و شنیده‌ام که آقای مؤمن قمی هم دیده و اطمینان دارد. امر بفرمایید که خدمت برسد و شرح قصه را عرض کند. وبالجمله معلوم است که نجف مرکز فساد و فواحش ظاهریه و باطنیه است و از شما می‌خواهم که دعا بفرمایید خداوند ما را در این آخریات عمر به جای دیگری پرتاب کند. باشد که بتوانیم این نیم گلیم خود را از آب نجات بخشیم. خدمت همه و همه، ولاسیماً آفازاده عزیز و آقایان فقیه و مرزاپادی، به عرض سلام مصدوم.

۲۷ رجب - مصطفی

و سلامتی و مبشر الطاف و محبتها جناب عالی و موجب ناراحتی خیال ما گردید، زیارت شد. البته سعی خواهید فرمود که دکتر متخصص خدمت برسد و از نزدیک بررسی کافی نماید. ما هم به نوبه خود دعاگوییم. حالت ایشان و مخلص، بحمدالله و المنه، بد نیست، ولی دوری از درک فیض محضر حضرت عالی جبران ناپذیر است. ان شاء الله حضرت عالی سعی می‌فرمایید که در این مدت - که بسیار مناسب است - مشرف شوید. شاید دستگاه اول مساعدت نکند، ولی در صورت اصرار موافقت بکند، و آنچه که انتظار داریم و دارند، آن که کوتاھی نفرمایید در اخلاص این یک مشت بیچارگان.

البته معلوم است که شما با دستگاه جبار ارتباطی ندارید، ولی دستور بدھید که طلب از مرتبطین بخواهند و از آقای خوانساری بخواهید که اقدام مُجدانه کنند. خدمت آقای فقیه، به عرض سلام مصدوم. جناب آقای آقا محمود را به عرض سلام مصدوم. سایر ارادتمندان را دعاگو می‌باشم. آقای والد تبلیغ سلام می‌کنند. زیاده معدرت می‌خواهم. ۷ شوال المکرم سید مصطفی خمینی

(۱۰)

بسم الله الرحمن الرحيم

خدمت ذی شرافت جناب مستطاب حضرت الآية العظمى
النجفى المرعشى - مد ظله العالى -

از مراحم و الطاف پس درپی آن حضرت کمال تشکر و سپاسگزاری را دارم، و امیدوارم که در اسرع اوقات ممکنه زیارت آن وجود محترم نصیب من و کلیه مخلصین گردد. البته می‌دانم که [برای] شما در فراق برادر محترمان بسیار سخت می‌گذرد، و بالعکس، ولی تا بوده چنین بوده؛ تا هست چنین هست. دیشب ذکر خیر آن حضرت با آقای والد به میان بود، و عرض کردم که آقا مدرسه‌ای که مشغول بنا و تأسیس بودند به اتمام رسانیدند و افتتاح کردند و دستور داده‌اند که آقای وحیدی آن جا اقامه نماز کنند و در ضمن بنای مسجد را هم داده‌اند و بناست که آن جا را در اختیار آقای بهاءالدینی قرار دهند. ایشان واقعاً خوشحال شدند، و از این که مردم ایران تا مقدار ممکن با این همه فشاری که در میان هست، مع ذلک،

سلام مصدوم. نمی‌دانم آقای فقیه چرا همت نمی‌کند؟ شاید
محاج کمک شما می‌باشد. خواهشمندم از محضرتان که
وسائل سفر ایشان را فراهم کنید و اصلاً ایشان را به عنوان
نائب‌الزياره بفرستید. خود حضرت عالی که نمی‌توانید مشرف
شوید، لااقل نایب بفرستید.

اول شعبان
سید مصطفیٰ خمینی

(۱۲)

پشت پاکت نامه:
خدمت جناب مستطاب حضرت الآیة العظمی المرعشی
النجفی - دامت برکاته -

(۱۲)

پشت پاکت نامه:
خدمت جناب مستطاب الآیة العظمی النجفی المرعشی
- دامت برکاته -

بسمه تعالیٰ شأنه العزیز

به عرض محترم عالی می‌رساند، مرقومه سرکار را زیارت
کردم و از الطاف و محبتهای حضرت عالی کمال تشکر
و امتنان را دارم. قبل از آن که مبادرت کنم به جواب، نامه‌ای
دیگر از ناحیه حضرت عالی رسیده. واقعاً از غریب‌نوازی شما
نهایت سپاسگزاری را دارم. چقدر به موقع است که با مراجعت
به دستگاه بتوانید برای زیارت این آب و خاک سری بزندید

به عرض محترم می‌رساند، مدتی است که می‌خواستم
عرض اخلاص و ارادت کنم، توفیق نیافتم. در این موقع که
دوست عزیز عازم مراجعت بودند و خبر استراحت کامل آن
حضرت [را] در این آفاق شنیده بود، مناسب و لازم داشتم که
عرض ادب کنم و از حالات سرکار استفسار کتبی نموده و با
ابلاغ نامه، عرض ادب کرده، و انشاء الله و له شکر که از هر
جهت صحبتمندی برقرار و دیگر از آن کسالت بقاها و نقاhtی
هم باقی نمانده باشد. خدمت حضرات صحابة گرام و لاسیماً
حضرات آقایان فقیه و آقازاده عزیز، به عرض سلام مصدوم.
بعضی از آقایان حاضر و سلام دارند. در خاتمه عزت شما را
خواستار است. ۴ صفر المظفر

مصطفی

در میان اسناد زندگینامه حضرت آیت‌الله العظمی مرعشی
نجفی (ره) دو نامه نیز از حضرت آیة‌الله پسندیده (ره)، برادر
حضرت امام خمینی، وجود دارد، که به نوعی به ارتباط میان
امام خمینی و آیت‌الله العظمی مرعشی اشاره دارند.

نامه دوم درباره دسیسه‌های رژیم پهلوی برای تسلط بر
حوزه علمیه قم و طلاب و فضلاست، که آیت‌الله پسندیده با
دربافت این موضوع، به آیت‌الله مرعشی مستقل می‌کند
و هشدار می‌دهد که باید برای این موضوع فکری کرد
و تدبیری اندیشید. آن دو نامه به این شرح است:

«جهیز پذیر»
هزاره بیت حضرت سلطب جهیز (ره)، زین الدین رئیس پدر و نفر در خوب ط
سرپروردیده و پیغمبرت بخت بدینه بیچاره بیت هرات و پیر پروره
لن حضرت ناصر، در جمع شمین، بشه درت، زینه ریب تیغه بیت که هفت زین
در جمیع چونه زدن شنیده، بهم می‌بیند و لذتگیری می‌کند. هفت زین
حضرت زاده شکرته ببله زدن درستیج ذکر درسته، بهم قریب می‌شوند و زینه
زندگانه و پیر پرورت می‌شوند که میان زندگانه و همراهی را اتفاق
گردانند و زینه بیشتر بزرگی داشتند. هفت زینه بیگنیت پذیر
بپالی بیرون و عجب است که سیز زدن هم هفت زینه هم کردند و هفت زینه اهل کشور
دشمن زدن هفتگز زدن کار محترم است. هر چند هفت زینه که معاشر از
وضیل و سلمی بزینه نگفته سیز زدن دیدند که هفت زینه از هفت زینه
نیز خوب بخوبی خلاصه دیدند. سیز بزرگی داشتند که میان هفت زینه
منزه ای صفت بیرون و دیر بگذرانند، ای هفت زینه ای هفت زینه ای که کویم
ای بودند پر خداوند سرکارانه هم فیض که ای هفت زینه ای هفت زینه ای
حضرت صفرت دهاب میرزه درون ای هفت زینه سیز هم سیز هم فیض
که نیز فیض و هفت بدری سیز سیز هم فیض دارند. خود پیغمبر سیز هم فیض

و از مزایای سابق، که خود جناب عالی بهتر می‌دانید، استفاده
کامل بفرمایید. از این که در ناراحتی می‌باشد، واقعاً متأثر
هستیم. امیدواریم که خداوند هر چه زود است [زوودتر] وسیله
 Rahati برای همه، خصوصاً حضرت عالی، فراهم کند. خدمت
همه دوستان، خصوصاً آقایان فقیه و آقا محمود، به عرض

میراث شهاب

یا دادگستری و غیره بخواهند دخالت کنند، حربه و سنگری نداشته باشند و در مقابل عمل خاتمه یافته و انجام شده واقع باشند، و هر کس احضار و یا جلب شد، بگوید ما باهم اختلافی نداریم و دوست و برادر هستیم. توجه فرمایید طوری نشود بهانه به دست مجلسین و دولت و جرائد داده شود که عملیات و اقدامات خود را برای تمرکز طلاب موجه جلوه دهنده که حتی مردم کوچه و بازار هم هضم و قبول نمایند. خیلی قابل دقت و عطف توجه است و غفلت ممکن است پشیمانی غیرقابل جبرانی [به] دنبال داشته باشد. در خاتمه التماس دعا دارم. و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته.

الاحقر سید مرتضی پسندیده

منابع

۱. دستنوشته‌هایی که جزو اسناد و مدارک زندگینامه آیت الله العظمی مرعشی نجفی در کتابخانه ایشان نگاهداری می‌شود.
۲. شهاب شریعت، (درنگی در زندگینامه آیت الله العظمی مرعشی نجفی)، علی رفیعی علام‌مرودشتی، چاپ اول، کتابخانه بزرگ حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی، ۱۳۷۳ ش / ۱۴۱۵ ق.
۳. اسناد انقلاب اسلامی، سید حمید روحانی، تهران، ۱۳۶۹ ش.
۴. پیام انقلاب، شماره‌های ۶۶، ۷۱، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۷.
۵. اطلاعات؛ کیهان؛ جمهوری اسلامی؛ ۱۵/۱۱؛ ۵۷/۱۱؛ ۵۹/۲/۱۴؛ ۵۹/۱/۲۵؛ ۵۹/۱/۲۴؛ ۵۹/۱/۶؛ ۵۷/۷/۱۷؛ ۵۹/۱/۱۰؛ ۵۹/۷/۹؛ ۵۹/۷/۷؛ ۵۹/۶/۲۳؛ ۵۹/۶/۲۰؛ ۶۰/۶/۲۳؛ ۶۰/۶/۲۲؛ ۶۰/۶/۱۶؛ ۶۰/۶/۱۰؛ ۶۰/۱/۱۶؛ ۶۱/۷/۲۸؛ ۶۱/۴/۱۵؛ ۶۱/۳/۴؛ ۶۰/۲/۲۵؛ ۶۰/۶/۲۴؛ ۶۸/۳/۱۴؛ ۶۸/۳/۱۱.
۶. بامداد؛ ۱۴/۵۹/۱/۲۷؛ ۵۹/۱/۲۴؛ ۵۸/۱/۱۲؛ ۱۴/۵۹/۱/۲۴؛ ۵۹/۲/۱۴.

۱. یک کلمه ناخواناست.

(۱)

محضر محترم حضرت آیت الله العظمی آقای حاج سید شهاب الدین المرعشی النجفی - دامت افاضاته العالی - به عرض محترم عالی می‌رساند، از عنايات و مراحی مبذوله مشکر، امیدوارم وجود مبارک از بليلات محفوظ و ظل عالی برقرار باد. فعلًاً بعد از مدت کوتاهی که در اثارک و داران تبعید بودم، به خمین تبعید شده‌ام؛ تا چه وقت مقدر باشد برای آمدن قم و فيض حضور مستفید شوم. حالات احقر بد نیست و سلامتی حاصل و به دعاگویی اشتغال داشته و ملتمن دعا هستم. برای این‌که اطلاع از جریان حاصل فرمایید و تشکر از مراحی کرده باشم، با عدم مساعدت قلم مختصرًا مصدع گردیده و معدرت می‌خواهم. و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته.

خمین / ۱۹ ربیع

الاحقر سید مرتضی پسندیده

(۲)

محضر مقدس حضرت آیة الله العظمی مرجع عالیقدر مسلمین آقای مرعشی - مد ظله العالی - به عرض حضور مبارک می‌رساند، با تجدید و تقدیم مراسم ارادتمندی خالصانه، خاطر مقدس را مصادعت می‌دهد که موضوع تأسف آور جوانان غیروارد حوزه که به منزله سرو دست ...^۱ است ممکن و مظنون است، زمینه متلاشی شدن حوزه و یا با ظن قوی موجب دخالت مقامات مخالف در حوزه و تمرکز طلاب تحت یک اداره مرکزی اوقاف شود، و این امری است که دود آن به چشم همه و همه و متأسفانه عالم اسلام و مسلمین خواهد بود و خواهد رفت، و علاج واقعه را قبل از وقوع باید کرد، و بهداشت بر بهداری مقدم است. از آن جهت تقاضا می‌شود مطالعه فرمایید، چنانچه لازم دانستید، بدون تأخیر و بدون توجه به نظرات افراد احیاناً غیروارد یا معرض احتمالی، با مراجع معظم جلساتی تشکیل، اولًاً حوزه‌های بحث و درس تشکیل، و ثانیاً با نصائح مشفقاته، طلاب جوان و حتی غیرجوان را به مضار این رویه متوجه و بین آنها اصلاح داده شود که هرگاه مقامات انتظامی